

Siūlau organizuoti stipendijas už rašinius apie laisvą Lietuvą

ALINA SKRUPSKELIENE, buv. gimnazijos direktorė, Chicago, Illinois:

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis — spauda turėtų padaryti visas pastangas, kad visuomenė nebemintų nepriklausomybės paskelbimo. Amerikiečių staiga paklausti, nežinome, kaip aiškinti: ar tik 50 metų gyvenam, ir dargi 25 metų jau okupuoti...

KOVOJE DĖL LAISVĖS:

1. Asmeninis kontaktas ir informacija tiem diplomatam, kurie dabar sveria Jungtinėse Tautose. Suorganizuoti laisvas, necenzūruojamas radijo transliacijas (ne tokias, kaip Amerikos Balsas), kuriomis būtų galima, kad ir labai atsargus, dabartinio okupuotos Lietuvos gyvenimo vertinimas, lyginant okupuotos ir nepriklausomos Lietuvos ir viso laisvojo pasaulio pasiekimus ekonominėje, švietimo, kultūros srityse.

SAVAJAM JAUNIMUI:

2. Savojo krašto istorijos pažinimas mums, ypač jaunimui, baigiasi dažniausiai su Žalgirio kova. Vėlesnieji amžiai, kai kovota ne dėl teritorijos, o dėl idėjos — dinastinės, valstybinės, tautinės — visai nežinomi. Jaunimui atrodo, kad Lietuva, tarsi kokia sala, buvo visą laiką izoliuota ir niekada nedalyvavo kultūriniame Europos gyvenime. Jaunimas visai nepažįsta nepriklausomos Lietuvos idėjinio pasaulio, o vyresnioji karta daug ką užmiršusi, arba linkusi prisiminti asmeninio išgyvenimo smulkmenas. Siūlyčiau suorganizuoti kad ir nedideles stipendijas vyresniems gimnazistam ar jaunesniems studentam už rašinius, kuriuose būtų pristatytas laisvos Lietuvos gyvenimas. Lituanistinės medžiagos šiame krašte esama pakankamai. Antra sugestija organizuoti seminarus vasaros metu (panašiai kaip lietuvių kalbos kursai Fordhame) tokiomis temomis, kaip mažu valstybių padėtis pasauly, mažos tautos likimas savoj valstybėj ir sąjungoj su kitais, ir t.t. Trumpai tariant — mažu valstybių lyginamoji istorija, o tų valstybių yra nemaža: Lietuva, Norvegija, Izraelis, Balkanų valstybės. Įdomi paralelė būtų — kiek gali Lietuva ir kiek savarankiškumo gali rodyti amerikinis "state" ar "county". Tokios lyginamosios studijos su stiprintų tautinę savigarbą ir padėtų savo kraštą teisingai ir objektyviai vertinti. Trečia — būtų reikalinga kišeninė lituanistinė enciklopedija, arba informacinis žodynelis, kuris būtų ne tik Lietuvos istorija, geografija, literatūrinės žinios, bet ir faktai iš okupacijų laikų — carinės ir dabartinės — faktai, kurie stabdė mūsų progresą: neraštingumas krašte

Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukakčiai (2)

Darbininko redakcija kreipėsi į skaitytojus, kviesdama pareikšti savo sugestijas, ką mes galėtume ir turėtume padaryti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties proga.

Buvo prašoma atsakyti šiais klausimais:

1. Kokiais žygiais sustiprintume diplomatinę kovą dėl laisvės, padėtume tėvynėje liku-

siam tautos karniui išsilaikyti, išlaikyti savyje laisvės ilgesį ir pasitikėjimą?

2. Kokiais žygiais sustiprintume čia esančių lietuvių, ypač jaunimo, tautinę savigarbą, kultūrinį aktyvumą, ryšio su praeitimi pajautimą, valstybinės idėjos sąmonę?

3. Kokiais žygiais laimėtume gyvenamo krašto nelietuviškai kalbančių asmenų ar instituci-

gana didelis bet 40 metų uždrausta spauda. Kuri valstybė draudė savo piliečiam skaityti? Neturtingas kraštas, bet per 30 metų (1914-1944) ar ne šeši valiutos pakeitimai. Tiek studijose, tiek visoj kitoj informacinėje medžiagoje neturėtų būti patoso, propagandos ar per didelio skundimosi: tai būtų skiriama jaunai kartai, o šių dienų jaunimas nemėgsta lyrikos, labiau priima konkrečius faktus.

TARP SVETIMŲJŲ:

3. Visi jau daromi žygiai, paviz. rezoliucijos, lapkričio 13 d.

žygis, laiškai senatoriam, yra tikslingi ir juos reiktų suintensyvuoti. Siūlyčiau dar didesnio asmeninio kontakto su mokslo ir meno žmonėmis, tiek Europoj, tiek šiame krašte. Jiem siūlyti medžiagos iš lietuvių gyvenimo, istorijos, sudominti ir paaikškinti mūsų bylą ir tiem, kurie yra nepalankūs. Kad tai neatrodytų per bendra, sukonkretindama siūlau:

a. surasti žurnalistą, kuris parašytų straipsnį į įtakingą politinį žurnalą (pav. Reporter ar kt.), pasiūlydamas kokį naują sprendimą Europos problemom spręsti. Tas sprendimas

turėtų būti mums palankus, gal ir nevisai toks, kokio norėtume. Bet būtų pajudintas reikalas. O juk už gerą honorarą, turbūt, rastume, kas parašytų?

b. Pabandyti tą patį padaryti Europoje, suėjus į kontaktą su teisės žinovais ar politikais, žurnalistais.

Ar nereikėtų praplėsti: Štai ir dar viena mintis man atėjo į galvą. Darbininko anketą labai gera, bet ji skiriama tik lietuviams. Ar nevertėtų panašios anketos išsiuntinėti sveiktinai? Tą anketą išvaizduoju šitaip: a. pažymėti mūsų pastangas nuo pat okupacijos pradžios; b. pripažinti, kad nepavyko mūsų bylos laimėti; c. paprašyti jų nuomonės, kodėl nepavyko; d. sugestijų ateičiai.

Kam siūsti? Siūlyčiau parinkti kelis meno ir mokslo žmones iš JAV, Vokietijos, Prancūzijos ir t.t. Ir ne vien tik mums palankius. Būtų įdomu pajudinti sąžines kad ir prancūzų ar kitų kraštų kairiųjų rašytojų ar filosofų, žurnalistų ar istorikų. Gal ir nesulauktumėm daugelio atsakymų, bet apie mus išgirstų kiti žmonės ir gal pavyktų mum prakalbėti (anketos atsakymus paskelbus) naujais žodžiais.

LITUVOJE

Užsienio spaudą skaito, savos — ne

Vilniaus elektros skaitiklių gamyklos direktorius pareiškė Tiesoj pasipiktinimą užsienio lietuvių spaudoje pasirodžiusiu papasakojimu apie tos gamyklos veikimą. Esą, "kartais tenka išgirsti priešų balsus, kurie plūdumu palydi mūsų laimėjimus... Naivu būtų iš priešų tikėtis pagyrimų. Tačiau keista, kaip gali sveiko proto žmonės, neatsižvelgdami į nieką, užsispyrusiai tvirtinti, kad ten, kur balta — juoda, ir atvirkščiai".

Tuo išsitarimu direktorius — ir tie, kas už jį tą pasipiktinimą rašė — pasirodė skaitė užsienioose išeinančius lietuvių laikraščius, bet neskaitytų patį pajų spaustuvių, kaip ir Ties, spausdinamo Czerwonj Sztandar. Nes ne "priešai", o komunistų partijos lenkiškas organas vilniškios elektros skaitiklių pavadino "juodais velniukais", ir tas laikraštis pateikė

AR NEREIKĖTŲ PRAPLĖSTI:

Štai ir dar viena mintis man atėjo į galvą. Darbininko anketą labai gera, bet ji skiriama tik lietuviams. Ar nevertėtų panašios anketos išsiuntinėti sveiktinai? Tą anketą išvaizduoju šitaip: a. pažymėti mūsų pastangas nuo pat okupacijos pradžios; b. pripažinti, kad nepavyko mūsų bylos laimėti; c. paprašyti jų nuomonės, kodėl nepavyko; d. sugestijų ateičiai.

Kam siūsti? Siūlyčiau parinkti kelis meno ir mokslo žmones iš JAV, Vokietijos, Prancūzijos ir t.t. Ir ne vien tik mums palankius. Būtų įdomu pajudinti sąžines kad ir prancūzų ar kitų kraštų kairiųjų rašytojų ar filosofų, žurnalistų ar istorikų. Gal ir nesulauktumėm daugelio atsakymų, bet apie mus išgirstų kiti žmonės ir gal pavyktų mum prakalbėti (anketos atsakymus paskelbus) naujais žodžiais.

KNYGOS IR ŽMONĖS:

Nueito kelio surašyti pėdsakai

Iš Vokietijos atėjo nauja poezijos knyga... Iš visų menų poezija šiuo metu, tur būt, nepopuliariausia. Tai žinodamas, naujosios knygos autorius su kartumu atsiliepia apie šio meno skaitytojų ir poeto santykius:

"O būtų daug mieliau rašyti, Jei sektųsi prisiprašyti, Neįsipykus, kad nors kas, Paimtų raštą į rankas, Jei ne, bent leistų paskaityti" (Parnaso draugams).

Su ironija autorius nubaigia eilėraščių paguodimu ar pasiguodimu, kad reikia raštus: "gražiai susiūti į sąsiuvinį su storais Skoningo darbo aparais", tada pakliūs bent į muziejų... Prieš dedant, anot autoriaus, ir istorijos muziejų, tebus čia skaitytojas painformuotas apie pačią knygą...

Knyga vadinasi "Saulėtekio Skrydis". Autorius — J. Sakalas. Knyga didelė — 166 pusl. Ji rodo, kaip autorius sakos, "bemaž penkių dešimčių metų kūrybos atranką". Knygos pagrindinė nuotaika ir mintis — iš tamsos į šviesą, į saulėtekį (Tur būt, ir sakalo prigimčiai priderintas knygos vardas — "Saulėtekio skrydis").

Prie tų "parnaso draugų", kurie dabar eilėraščius rašo kelių eilučių ar kurie neornamentuo-

J. Sakalas

ta kalba rašo naujo gyvenimo proklamacijos, šios knygos autorius J. Sakalas ir draugystė netinka. Jis yra tos kartos, kuri davė jaunuosius Putina, Kiršą, Sruogą, Santvarą, Binkį, netgi Vaitkų. Tada jis pasirodė kaip vienas iš dviejų autorių leistos poezijos knygos Sakalo ir Dasaičio rinkinio "Padangėse" 1922 (Pirmasis buvo dabartinis J. Sakalas, antrasis D. Jasaitis). Nuo tos knygos iki šios praėjo 44 metai!

Savo ideologija ir forma Sakalas išliko ištikimas anai jaunystei: veržimasis į idealus, į moralinės tiesos laimėjimą, reikiamas kalnų, erelių, žuolių, valdovų, karalių ir kitokiais monumentaliais vaizdais. Gal amžius pridėjo savo antspaudo, o gal jau tokia etnografinė charakterio žymė, kad autorius linkęs į epiškumą, į ilgesnio mas-

to kūrinius, į moralinę refleksiją, racionalizmą bei praktinio gyvenimo išmintį, reikiama sentencijom, netgi pasakėčiom. Jaunatviškas siekimų idealizmas "Erelio" istorijoje rado naujesnę ir konkretesnę gyvenimo atramą. Daro išpūdį, kad jame sudėtas dabarties Lietuvos pergyvenimas ir dabarties filosofija: pavergto žmogaus išnaudojime kentėjojo kančia ir net mirtis virsta pakopa teisybei ir šviesai laimėti.

Visuose eilėraščiuose autorius laikosi klasikinio eilavimo ir tvirtai jį valdo. Mažiau dėmesio kreipia į vaizdinį originalumą. Tokiame "Pranašui", ilgesniam eilavimui, trūksta kondensuotumo ir ryškesnės vaizdų plastikos. Už tat asmeninio pergyvenimo eilėraščių tarpe sustoji labiau prie "Anapus" ir "Galvai svyrant". O objektyvinių eilėraščių tarpe, t. y., kuriuose reiškiamas ne tik savas, bet kitų pergyvenimas, konkrečiai, pergyvenimas netekus tėvynės — stipriausias yra "Gėstančiose kibirkštyste". Tarp pasakėčių labiausiai sustoji prie "Dramblio pamokos" su sentencija: "Užgaulų staciakalbį net ir dramblys iškalbia"; sustoji prie "Karvių ir kiaulės" su sentencija: "Tiesa ir laimė nedraugauja, Vienam glėbys, kitam tik sauja"...

Tai papildymas negausiam lietuviškos pasakėčios lobynui. Autorius tebėra idealistas ir savo knygą skiria jaunimui. Realistiškiau galvojant apie šios dienos poezijos rinką jaunimo ir jaunimo tarpe, greičiau (nukelta į 4 psl.)

Tai papildymas negausiam lietuviškos pasakėčios lobynui. Autorius tebėra idealistas ir savo knygą skiria jaunimui. Realistiškiau galvojant apie šios dienos poezijos rinką jaunimo ir jaunimo tarpe, greičiau (nukelta į 4 psl.)

Tai papildymas negausiam lietuviškos pasakėčios lobynui. Autorius tebėra idealistas ir savo knygą skiria jaunimui. Realistiškiau galvojant apie šios dienos poezijos rinką jaunimo ir jaunimo tarpe, greičiau (nukelta į 4 psl.)

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

Papigintoms kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose

S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuves atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuves kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite — skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.
Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-3355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- NEW YORK 3, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St., ... HO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... PU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... PL 6-6786
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2888
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, deginių, konjaku, midų
Šventėms bei kitokioms progoms

Architektas A. Varnas (v.) sveikinasi su senatorium Robert F. Kennedy, atidarant Masarick Towers pastatą. Nuotr. C. Binkins

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (The Copyright) by FRANCISAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeracijos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laukraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisyta savo nuožiora. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Favarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Brolių nepriklausomybę minint

Šį penktadienį brolišką latvių tautos sūnūs ir dukros su ypatinga meile bursis po savo tautine raudonai-baltai raudona vėliava ir mels Visagalį laisvės savo gimtajam kraštui ir savo valstybei. Lapkričio 18 latviams yra tokia pat brangi diena, kaip mums Vasario 16.

Ir šiemet latviams dar tenka šią šventę minėti svetur, nes tremties kelias dar nesibaigė. Tarptautinė padėtis taip pat nerodo, kad jų ir mūsų kenčiančiom tautom tuojau patektų laisvės saulė.

Dar ne taip seniai lietuviams buvo džiugu, labiau negu kitiems, kai broliška latvių tauta buvo laisva. Šiandien mus apima liūdesys, skaudesnis negu kieno kito, kada tenka išgyventi abiejų broliškų tautų šurpią tebesitęsiančią dramą.

Daug sunkių amžių latvių tauta yra išgyvenusi po vokiečių priespaudos ranka, kuri gana prisiplėšė svetimo vargo ir darbo vaisių. Daug latviai kentėjo ir nuo rusų caro, Jono Žiauriojo, mongoliškų ordų. Mažai kas pasaulyje žino, kaip jis siautė Dauguvos šalyje ir kodėl tas caras žiaurus šiaudien bolševikų laikomas didvyriu?

O ką būtų galima pasakyti apie Petro Didžiojo, to siaučiančio caro laikus aštuonioliktame amžiuje? Latvijos žemių gyventojai buvo irgi be atodairio žudomi, marunami badu, prievarta vežami į laukinę Rusiją.

Arba ką galėtume pasakyti pasauliui apie dvidešimto amžiaus Josifo Baisių, jo šurpius darbus? Jis buvo ir yra pagarsėjęs savo kietasirdiškumu, savo kankinimų kamerom, trėmimais bei visokeriopais išnaudojimais. Jis visus savo pirmtakus yra pralenkęs nekaltų žmonių žudynėm.

Jis savo melu ir vylimi yra išplėšęs latvių tautai laisvę ir nepriklausomybę, o nekaltus

žmones išginęs ir prievartos darbus, kalėjimus, badą ir mirtį. Tuos pačius baisius jo darbus tęsia tokie pat vylingi Josifo Baisiojo įpėdiniai.

Latvių tremtinių šeima plačiau laisvame pasaulyje liudija, kokia yra padaryta latvių tautai neteisėybė ir didelė skriauda, o visa latvių tauta stipria dvasia laikosi jai išplėstų teisių ir jas gina. Iš tos latvių tautos tvirtos dvasios neatlaidžiai ginti savo teises atsispindi jos gajumas ir pavyzdinga ištvermė. Ji remiasi pasitikėjimu Dievu.

Atkūrus nepriklausomą valstybę, Latvija gražiai skleidėsi ir augo medžiagiškai ir kultūriškai. Per šimtmečius latvių tauta buvo išsaugojusi tokią gyvą sąmonę ir tokias tvirtas senolių tradicijas, kad nepriklausoma valstybė buvo kaip nusirpęs vaisius.

Broliškas ir kaimyniškas lietuvių ir latvių tautas jungė taip pat ir bendros priespaudos, bendri Vasario 16 ir Lapkričio 18 džiaugsmas. Istorijos vingiuose bendras kelias vis labiau susiglaudžia.

Bendroj tremty bendru likimu besidalydami, latviai irgi prisideda prie bendros kovos bendro išsilaisvinimo siekiant. Solidariai rėmė jė daugumoje lietuvių organizuotą Lapkričio 13 žygį, talkino rezoliucijų JAV Kongrese ir Senate priedavimo reikale.

Siuo sunkiu metu šaukiamės į pasaulį dėl suniekinto žmoniškumo kartu su latviais, kaip vienos aiščių tautos ir vienos dalies broliais. Mūsų šauksmas teisybės ir laisvės, tiesa, nėra dar toks pajėgus, kad tuoj sutrauktų raudoną voratinklį, kuris laiko apzėgęs Baltijos šalis, bet jis nėra ir toks jau bereikšmis. Jis kaskart garsiau ir plačiau nuaidi per pasaulį, kaskart daugiau sukelia rūpesčio ir Kremliaus valdovams.

Negalime žengti antro žingsnio drauge su pirmuoju

“Darbinke” dažnai parašoma, jog pasitaiko didelių nuomonių skirtumų Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo nutarimų vykdyme. Kai spalio 16 vienoj Vokietijos bažnyčių išgirdau skaitant Freiburgo arkivyskupijos vyskupų ganytojišką laišką tikintiesiems, tuoj pagalvojau, kad ir “Darbininko” skaitytojams būtų naudinga su juo susipažinti. Jame vokiečių vyskupai taip pat kalba apie tikinčiųjų nesutarimus tuo klausimu ir nurodo, kaip jis turėtų būti sprendžiamas. Paduodu jį beveik ištaisai.

Laiškas paskelbtas Freiburgo arkivyskupijos organe “Amtsblatt’e” spalio 10 d. 28 nr. Jame pirmiausia nurodoma, jog “praėjusiais mėnesiais paaiškėjo, kad Koncilija nepasibaigė su iškilmingomis uždaromomis pamaldomis šv. Petro bažnyčioje”, bet buvo įvykis, veikias mūsų dabartinį ir veiksias ateities gyvenimą. Jo iškelti uždaviniai — kad naujas broliškumas mūsų pačių tarpe ir su visais žmonėmis būtų įsikūnijusios Dievo Sūnaus Jėzaus Kristaus meilės išraiška ir išsiliejimas, kad būtų supastas visų į Kristų tikinčiųjų naujos vienybės reikalas, kad visa Dievo tauta rastų naują kelią gyvai dalyvauti pamaldose — negali būti tuoj pat įgyvendinti. Todėl Koncilija negalėjo išspręsti kai kurių klausimų, o

tik nurodė kryptį, kaip jie turi būti sprendžiami. Daugelis jų yra labai svarbūs ir jų sprendimas reikalauja didelių mūsų teologijos mokslo ir sielovados praktikos pastangų.

“Tačiau mes negalime užmerkti akių prieš reiškinius — sakoma Freiburgo arkivyskupijos vyskupų laiške, — kurie nors ir nebuvo Koncilijos išskelti, bet yra jos iššaukti. Mes, kaip tikėjimo skelbėjai ir sargai, privalome tų reiškinų akivaizdoje labai rimtai panaudoti būti sprendžiamas. Paduodu jį beveik ištaisai.

Mes taip pat nepraleidžiame negirdomis, kuomet kai kurie balsai kreipia mūsų dėmesį į nerimo ženklus. Neabejotina, kad yra ir sveikas nerimas. Bet čia kalbamas nerimas ne gydo, o painioja ir klaidina. Tiek yra tikra: Koncilija troško ne painiavos ir irimo, bet pagyvinimo ir pagilnimo. Mes geraširdiškai, bet griežtai pasipriešinsim, visokios netvarkos brovimuisi ir reikiamu laiku imsimės atitinkamų priemonių.

Iš šitos konferencijos (Fuldoje) mes norime tarti keletą paaiškinančių ir padedančių žo-

REPORTAŽAS IŠ VOKIETIJOS

džių savo vyskupijų tikintiesiems.

Bažnyčia po Koncilijos neturi tapti nauja, bet atnaujinta. Bažnyčia prieš ir po Koncilijos yra viena ir ta pati Bažnyčia — Jėzaus Kristaus kūriny.

Bažnyčia tiki, skelbia, liudija ir gina visą tikėjimą, kuris mums apaštalų tikėjimo išpažinime yra perduotas ir kuris šventame Rašte dokumentuotas.

Bažnyčia yra tikėjimo bendruomenė ir gyvena iš tikėjimo. Mokslinis tyrimas, — nurodoma Freiburgo arkidiecezijos vyskupų žodyje, — turi taip pat savo vietą, kaip ir aiškinamasis bei padedamasis pokalbis. Tačiau Bažnyčia negyvena iš ginčų (debatų).

Naivus tikėjimas į mokslą, kai kuriuos skatina manyti, kad jame glūdi išganymas. Mūsų broliai konfetratui, plūšėje prie teologijos, mus supranta kai sakome, jog Bažnyčia buvo įsteigta ant apaštalų, bet ne ant mokslininkų. Mes žinome, kokie dideli kaip tik šiaudien yra iškelti teologijos mokslui uždaviniai, kuriuos spręsti mes su pasitikėjimu skatiname mūsų profesorius.

Iš visų Koncilijos vaisių liturgijos atnaujinimas buvo pir-

masis, kurį pajuto visi tikintieji. Kai kuriuose sluoksniuose buvo sunkumų, kurie atsirado dėl to, jog nepakankamai buvo išaiškinta ar suprasta naujos tvarkos prasmė ir kad nepakankamai atsižvelgta į vietos aplinkybes. Tačiau tokiam svarbiame darbe mus neturi bauginti pereinamame laikotarpyje atsiradę sunkumai ir žmoniškų trūkumai. Apilamai, jau šiandien persveria įspūdis, jog liturgijos reforma priartina žmones prie altoriaus ir supažindina su Dievo žodžiu. Mes žengiame pirmuosius žingsnius ir daug kas tėra vystymosi tarpnyje.”

Čia reiktų pastebėti, jog keliasdešimt vokiečių intelektualų katalikų raštu pasisakė už lotynų kalbos palikimą mišiose.

“Kiekviena reforma turi du priešus — tęsia Freiburgo vyskupai, — kurie jai gali būti vienodai pavojingi: nesuvisokiančius, kurie užsispyrusiai laikosi praeities, ir nekantriusius, kurie nenori pripažinti, kad antro žingsnio negalima žengti drauge su pirmuoju. Abieji patiekia vieni kitiem argumentus, grindžiančius jų klaidingą laikyseną, abiejį yra vienodai nutolę nuo Koncilijos dvasios.

Reforma gali tik tada pasisekti, jei ji vykdoma visos Bažnyčios. Todėl kviečiame visus — ir priekį besiveržiančius ir delsančius, kunigus, vienuolius ir pasauliečius eiti su mumis bendru keliu, kurį mes pasirinkome po nuodugnaus svarstymo ir atsižvelgdami iš visumą. Koncilijos metu mes vėl ir vėl patyrėme, kaip nuosirdžiu pokalbiu, supratimu savitarpui įsijautimu ir nužemintu atvirumu prieš Dievo valią gali būti pasiektas nelauktas bendrumas, nepažįstantis jokiu laimėtojų ir pralaimėjusių. Kodėl gi negalėtų tai įvykti ir mūsų krašte dabar įgyvendinant Koncilijos nutarimus?

Ypač sunkus uždavinys tenka mūsų broliams, einantiems kunigų tarnybą, sielų rūpintojams. Daugelis, nepaisydami pradžioje iškilusių sunkumų, su ypatingu atsidėjimu griebėsi uždavinio sprendimo ir per trumpą laiką laimėjo savo parapijas viso bažnytinio gyvenimo atnaujinimui. Už tai jie užsitar-

navo mūsų dėkingą pripažinimą.

Koncilija mums iš naujo parodė, kaip labai visos bažnytinės tarnybos viena kita remiasi ir bendrai Dievo tautai tarnauja, kaip vyskupai, kunigai, vienuoliai ir pasauliečiai visame savo darbe Bažnyčiai labiau negu betkada anksčiau priklausome vienas kitam. Mes priklausome vienas kitam ne valdančiųjų ir valdinių prasme, bet taip, kaip Koncilija savo konstitucijoje apie Bažnyčią sako: “Vyskupas, kaip ir apaštalas Povilas, yra visų skolininkas. Todėl jis yra pasirėngęs visiem skelbti Evangeliją ir skatinti savo tikinčiuosius į apaštališką ir misionierišką veiklą. Bet tikintieji turi būti prieš vyskupo prisirišę kaip Bažnyčia prie Jėzaus Kristaus ir kaip Jėzus Kristus prie Tėvo, kad visa vienuomenoje sutartų ir išsilietų Dievo garbinimui.” (Nr. 27)

Kristus gyvena savo Bažnyčioje, Dievo Dvasia plazdena ir virš neramių dabarties vandenų. Mes norime ja pasitikėti. Tačiau mes prašome taip pat pasitikėti Bažnyčia ir jos ganytojais. Ir kaip tik šiuo metu teišlaiko Dievo tauta gyvą vienybę Kristuje jo Dvasios pagalba”.

J. K. L.

Kapočius į mokslus

Laurynas Kapočius, kurs, grįžęs iš Washingtono eity ypatingų pareigų, buvo parėmęs vyriausio “Draugystės ir kultūrinų ryšių su užsienio šalimis draugijos” pirmininko pareigas, iš tų pareigų pasitraukė. Pereinąs į mokslinį darbą, į jo vietą išrinktas R. Petrauskas, kurio pavaduoju bus A. Paragys, J. Jurginis ir M. Požarskas. Tas pasikeitimas neliečia draugijos padalinio santykiams su užsienio lietuviams, kuriam vadovauti yra pastatytas buv. generolas V. Karvelis.

(Elta)

— Spalio 12 iš Vilniaus į Belgijos komunistų jaunimo suvažiavimą išvykusi komjaunimo delegacija nusivežė ir pianistą Gytį Trinkūną, akompaniatorių ir solistą. Po pareigų pas belgų komjaunuolius, G. Trinkūnas koncertuosias Briusely, Antverpene ir Lježe. (E)

Latvių demonstracijos prie Ontario parlamento rūmų Kanadoje. Latviai lapkričio 18 mini savo nepriklausomybės šventę.

ROKITAI

J. VAISNORA, MIC

(3)

Rūbas, kurį pasirinko steigėjas, buvo ilgas, pilkos spalvos (vėliava pakeistas į baltos) abitas, sujuostas odos diržu, ant viršaus juodas trumpas apsiaustas su išsiūta ant kairiojo peties kaukole, juoda kepurė, kurios apautos sandaliai.

Drauge su steigėju rokitų abita priėmė Stanislovas Stulpinevičius, Juozas Fabrez, kiek vėliau dar Jeronimas Rutkevičius, Juozas Syrevičius ir Petras Augustinavičius — “visi pamaldūs žemaičiai”.

Pagal steigėjo mintį, rokitai negalėjo turėti jokios nuosavybės. Tai, ką gauna, turi būti skirta ligoninėms ir ligoniams, o patys turi gyventi iš išmaldų, kurioms rinkti buvo skiriami broliai.

3. DIDYSIS 1710-11 METŲ MARAS

Jaunai rokitų vienuolijai atėjo skaudus bandymas — didysis 1710-11 maras, kurio metu Lietuva neteko trečdaliao gyventojų. Jam sąlygas paruošė

didelis badas, nes Didžiojo Šiaurės karo metu švedų ir rusų kariuomenės iš žmonių atiminėjo ne tik maistą, bet ir gyvulius. Caras Petras, traukdamasis prieš užėmančius švedus, įsakė kariuomenei imti iš gyventojų gyvulius, pašarą ir maistą, o ką negali paimti — sudėginti. Tas caro 1708 m. įsakymas apilėšė Lietuvą tiek, kad tuoj kilo didelis badas, kuris buvo patogi dirva dar didesnei rykštėi — marui.

Jau 1709 m. vasarą Vilnių užplūdo alkanų žmonių būriai. Kad nekiltų maras iš lavonų, Vilniaus kapitula paskyrė 500 auksinių rokitų viršininkui Jarolavičiui. Šis rinko mirusius, ir už miesto organizavo badmiriaujančių maitinimą. Labai šalta 1709-10 metų žiema dar labiau paaštrino badą Lietuvoje. Nuo šalčio krito paukščiai ore ir gyvuliai tvartuose.

Vienas ano meto liudininkas (Zaluskis) 1710.IV.24 laiške savo šeimai rašo: “Oras pas mus yra ko sveikiausias, maro nėra jokio, nei jokio užsikrėtimo, ta-

čiau mirtys yra nesuskaitomos dėl negirdėto bado... Kareiviai iš kaimiečių viską išplėšė. Tūkstančiai vyrų išblyškę, įgandinti, suvargę su žmonėmis ir vaikais suplaukė į Vilnių elgetauti, o jiem išmaitinti vargu užtektų visos provincijos. Tie žmonės užtvino kaip dideli vandenys, krinta kaip musės, kasdien visose gatvėse pilnos mirusių lavonų”.

Rokitai šios nelaimės metu parodė nepaprasto pasiaukojimo. Vien tik Jarolavičius nuo 1709 m. liepos mėn., veždamas lavonus “kaip malkas” ir suversdamas bendron duobėn po 60-70 iki 1710 m. Verbu šeštadienio, turėjo užrašęs 22,862 palaidotus lavonus. Kitomis savaitėmis dar prisidėjo daug šimčių. Kitas žinomas rokitais Stulpinevičius 1710 m. žiemą, veždamas lavonus, nupuolė su vėžimu nuo Neris tilto drauge su lavonais ir taip užbaigė savo gyvenimą. Panašiai darbuos ir kiti rokitai. Jie visi, užėjus marui, krito kaip savo pašaukimo ir pasiaukojimo aukos.

O maras, vad. lues carbunculus, atėjo iškankintoni Lietuvon iš Prūsų (prasidėjo Dancige). Jis baisiai praretino Lietuvon ir Prūsų gyventojus. Pvz. tik Vilniuje 1710 m. liepos gruodžio mėn. mirė apie 30,000 krikščionių ir 3800 žydų. Varsoje Lietuvoje per tą marą išmirė 200 vienuolių pranciškonų-bernardinų. Jėzuitų Lietu-

vos provincijoje išmirė 118. Ypač skaudžiai buvo paliesta Zemaitija, kur kai kuriose vietose žuvo daugiau kaip pusė gyventojų. Zemaičiuose beliko vos 17 kunigų, nes kiti mirė beteidami žmonėms patarnavimus.

4. ROKITAI PO 1710-11 m. MARO.

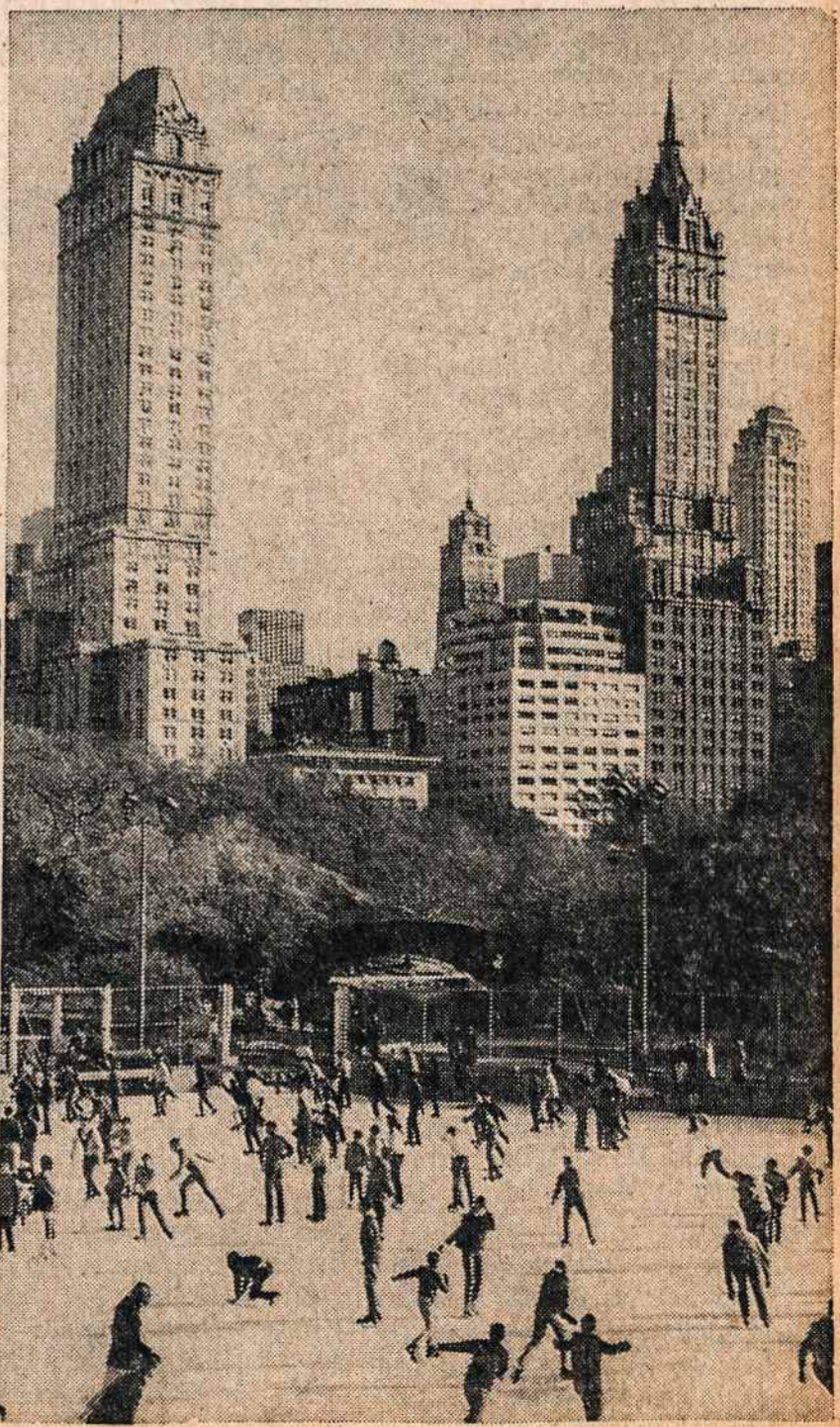
Mirus rokitų steigėjui ir visiems jo broliams kritus maro metu, pačią vienuoliją reikėjo atkurti iš naujo. Tai padarė 1713 m. kun. Karolis Liutkevičius (jis kartais laikomas pirmuoju rokitų steigėju). Jis maro metu buvo padaręs Dievui pažadą: jei išliks gyvas, stosis pas rokitus. Išvengęs mirties ir vykdydamas savo pažadą, priėmė rokitų abitą ir su broliu, Monkevičium toliau tęsė Jarolavičiaus darbą, padidindamas Vilniaus rokitų fundaciją ir plėsdamas rokitų veiklą. Vyskupas Brzostowski 1713.III.11 iš naujo atgimusių rokitų vienuoliją aprobavo ir patvirtino.

Vilniaus kapitula 1717 m. atidavė rokitams tuščią sklypą, o vyskupas Brzostowski 1720 m. specialiu raštu pasiskelbė rokitų globėju ir įsipareigojo juos saugoti nuo visokių pasikėsinimų. Tas pats vysk. Brzostowski, rokitams prašant, 1715.V.10 atidavė jiems šv. Stepono bažnyčią su ligonine, įsakydamas, kad ateityje į tą donaciją niekas nesikėsintų. Tą privilegiją dar kartą 1726 m. patvirtino vysk. Pancierzynskis.

Pirmoji rokitų ligoninė, šv. Roko vardu, prie pilies vartų 1748 m. sudėgė. Kai kurie šaltiniai sako, kad po gaisro žemės sklypas su sodu buvo perduoti, o fundacija atiduota šv. Jokūbo ligoninei prie dominikonų bažnyčios Lūkiškėse. Tačiau kiti šaltiniai sako, kad rokitų ligoninė po gaisro greitai buvo atstatyta ir net padidinta, nes viename 1790 m. pranešime nurodoma, kad prie pilies vartų esančioje ligoninėje yra sergančių “priepuoliais” (nuomariu) 26 ligoniai, kitomis ligomis — 35 ligoniai ir dar 27 pamestinukai. Brolių rokitų yra 7, o fundacija siekia 92,316 auksinių, be to, dar yra keli sklypai, kaimai ir namai, padovanoti vysk. Bielozaro. Visa ta fundacija tik 1799 m. priskirta prie šv. Stepono ligoninės. Tada, atrodo, nustojo gyvavusi šv. Roko ligoninė.

(Bus daugiau)

— Augalų anatomijos ir fiziologijos profesorius Jonas Dagys spalio 10 Vilniuje buvo pagerbtas 60 metų amžiaus sukakties proga. (L. Encikl. jo gimimo data nurodyta 1909.IV.23). Prof. J. Dagys yra baigęs V. D. universitetą Kaune, studijavęs Grace, Utrechte ir Kopenhagoj, 1936-39 m. buvo vyr. asistentas VDU botanikos katedroj, vėliau docentas ir katedros vedėjas Vilniaus universitete. (Elta)

Centriniame parke New Yorke jau atidaryta čiuożykla. Nuotr. R. Kisiellaus

Dun Skoto gimimo 700 metų sukaktis

Neseniai visa krikščioniškoji spauda su didžia pagarba atkreipė dėmesį į Skotiją, kur prieš 700 metų gimė garsus pranciškonų teologas Jonas Duns Skotas. Sukakties proga Oxfordo ir Edinburgo miestuose rugsėjo mėn. įvyko tarptautinis skotistų bei svečių suvažiavimas. Viso buvo 87 pasikaitos. Lietuvius pranciškonus atstovavo tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., savo pranešime istoriškai apžvelgdamas skotizmą ir skotistus Lietuvoje.

Kongreso proga popiežius Skotijos ir Anglijos vyskupam pasiuntė laišką, pagerbdamas šį iškiltą pranciškoną. Paulius VI pastebi, kad Skoto doktrina gali pateikti atitinkamą pagrindą dialogui tarp katalikų ir anglikonų. Popiežius iškelė Skoto raštus, kaip "šviesos ginklus" kovoje prieš ateizmą ir kaip "auksinį siūlą", tinkamą austi dialogui su anglikonais. "Mūsų giliu įsitikinimu, iš intelektualinio Skoto lobyno gali būti pagaminti šviesos ginklai kovai su ateizmu, išblaškant juodus bedjėvybės debesis, temdančius mūsų laikus. Dažnai tie, kurie teoretiškai ir praktiškai neigia Dievą, yra niekas kita kaip garbintojai stabų ir iliuzijų, susikurtų savo minčių klidėjime".

Paulius VI taip pat pareiškė,

džia išjunge į tą milžinišką šalpos ir labdaros darbą. Jų daug. Ir tai rodo, kad lietuviška širdis yra jautri savo vargstančiam broliui.

Dėl daugybės suminėtu darbų, pastangų rūpestių ir laimėjimų, stengiantis viską sužymėti trumpai, šie atsiminimai pavirsta kai kur beveik apyskaita. Tačiau tai nemažina jų vertės ir reikšmės lietuvių tautos istorijai, kurioje Amerikos lietuviai įsirašė garbingais ir didžiais darbais. Pagrindinis jų darbų rikiuotojas ir vykdytojas, kunigas, dabar prelatas, Juozas Končius tikrai nusipelnė visų lietuvių pagarbos ir gilaus dėkingumo.

Atsiminimuose galima kai kur pasigesti pavardžių po fotografijomis, kur ryškesni žmonių veidai. Ne visi juos dabar atpažįsta, o ateity bus dar sunkiau. O vis tik malonu būtų pažinti tuos veikėjus, kurie pasišventė labai kilniam darbui.

Knyga verta paskaityti kiekvienam lietuviui, o ypač pakerinei ateivijai.

PREL. J.B. KONČIUS, **Atsiminimai iš Balfio veiklos 1944-1964.** Spausdino Draugo spaustuvė 1966 m. Chicago, Illinois. 404 puslapiai. Kaina — \$5.00.

Antanas Kučas

B. Ramanauskas, O.F.M.

kad Skotas gali tapti dialogo sutarimo pagrindu, nes jo raštuose ypatingai atsispindi meilė artimui ir pagarba Bažnyčios mokančiam autoritetui.

Sv. Tėvas pagyrė Anglijoje ir Skotijoje Skoto garbei suruoštą kongresą, tuo "giliau apibūdinant jį kaip asmenybę, teologą, filosofą ir moralistą. Tai britų būdingas bruožas — prisiminti savo skolą praėjusių šimtmečių didiesiems vyrams." Popiežius pasidžiaugė kongresu, kad, atmetant praeities neigiamus nusistatymus, galėjo objektyviai ir ramiai išstudijuoti šį mokslo vyrą ir jo užimamą vietą viduramžių mąstytojų mokykloje. Sv. Tėvas pastebėjo, kad nors ir nelenktyniaujama dėl šv. Tomo Akviniečio užimamos vietos, "bet kiti kalnai tam pačiam krašte ar kitos žvaigždės toje pačioje padangėje taip pat nusipelnė teisingo įvertinimo. Tarp jų ypač iškilęs Jonas Duns Skotas, pasirodęs ilgos puikių pranciškonų mokslininkų eilės pabaigoje, visus pralenkęs ir tapęs pagrindiniu pranciškonų mokyklos reiškeju."

Jonas Duns Skotas yra vienas iš įtakingiausių pranciškonų mokslininkų. Gimė jis 1266 Skotijoje. 13 m. amžiaus apsisprendė ir įstojo į pranciškonų ordiną. Kunigu išventintas 1291. Vėliau vienuolyno vadovybė pasiuntė jį studijuoti į Oxfordo universitetą. Mokslo srityje jo vardas greit pagarsėjo. Jam buvo pavesta dėstyti teologiją. Jo paskaitos turėjo būti įdomios ir giles, jei studentų skaičius nuo 3,000 pakilo iki 30,000.

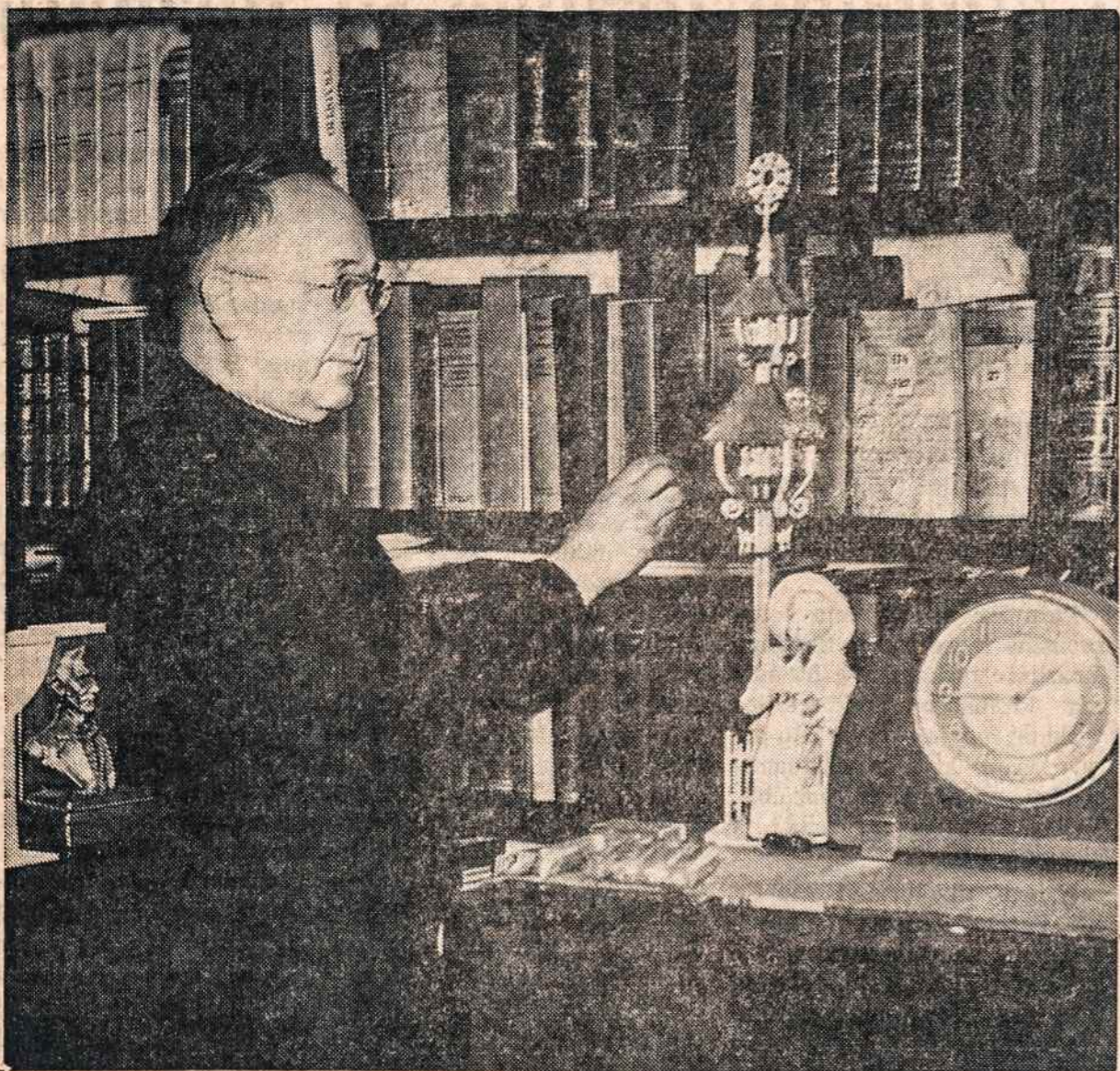
1305 Skotas profesoriauja jau Paryžiuje, o 1307 paskiriaamas vadovauti pranciškonų generaliniam studijom. Koelne. Tas pareigas ėjo iki pat mirties — 1308 lapkričio 8. Bažnyčios teologai jį vadina "Doctor subtilis" — "Gilius daktaras".

1619 dailininkas Hoch Skotą meniškai pavaizdavo kaip Marijos privilegijų gynėją bei Marijos daktarą. 1870 Skoto antkapis konventualų-pranciškonų bažnyčioje meniškai papuoštas įrašo: "Scotia me genuit. Anglia me suscepit. Galia me docuit. Colonia me tenuit." — "Skotija mane pagimdė. Anglija mane priėmė. Prancūzija mane išmoksino. Koelna mane priglaudė." Skoto beatifikacijos byla buvo užvesta 1710, o 1904 ir vėl atnaujinta, bet iki šiol oficialiai Bažnyčios palaimintuoju jis dar nėra paskelbtas.

1950 pradėta leisti Skoto raštų kritiška ir pilna laida. Jau yra išleisti 8 tomai.

Duns Skotas

Prel. J. Končius savo darbo kambaryje

Dievo paukštelių lesintojas

Karai visais laikais palikdavo skaudžių naikinimo ir žmonių kančių pėdsakų, neskaitant jau prarastų pajėgiausių jaunų vyrų gyvybių. Jie visada buvo žiaurūs. Ir liūdna pasakyti, kad žiaurumo ir naikinimo galia augo su žmonijos civilizacijos pažanga. Tai ryškiausiai parodė II Pasaulinis karas, labiausiai nusiaubęs Europą vakarų civilizacijos žydėjimo gadyneje. Rezultatai labai aiškūs: daugelis tautų neteko laisvės, duonos, savo darbu pelnyto gerbūvio, o kiekvienas jų pavienis asmuo tapo nužmogintas ir paverstas vergu.

To siaubo sukūrin pateko ir Lietuva. Pačioje karo pradžioje ją užėmė rusai bolševikai. Jie atėmė visus žmonių turtus, laisvę ir spėjo iš Lietuvos išvežti į Sibirą apie 50,000 niekam nenusikaltusių žmonių. Nereikia

stebėtis, kad po tokios operacijos dauguma lietuvių atžygiuojančius vokiečius pasitiko kaip išlaisvintuos. Nelengva buvo nė vokiečių okupacija. Tačiau, kai karo eigoje rusai ėmė skverbtis atgal į Lietuvą, daug lietuvių pasiryžo trauktis į Vokietiją, nepaisydami, kad ten jų laukė badas ir alijantų bombos. Taip vakaruose atsidūrė apie 70,000-80,000 lietuvių.

Lietuvos ir lietuvių tautos nelaimė sužadino Amerikos lietuvius. Čia tuojau atsirado organizuotas sąjūdis kovoti dėl Lietuvos laisvės ir šelpti Sibire kankinamus lietuvius. Steigėsi įvairūs šelpimo fondai, kurie 1944 kovo 24-25 konferencijoje Chicagoje nutarė steigti bendrą Amerikos lietuvių šelpimo fondą, kuris sutrumpintai buvo pavadintas Balfu. Jo vadovybę sudarė visų lietuvių srovių atstovai, išskyrus lietuvius komunistus, kurie šlovino rusų bolševizmą. Balfio pirmojo ninku buvo išrinktas kun. Juozas Končius.

Kun. Končiaus parinkimas tom pareigom nebuvo joks atsitiktinis dalykas. Jis jau turėjo patyrimo šalpos ir karo belaisvių reikaluose. 1919 Lietuvos vyriausybė buvo jį paskyrusi globoti lietuvius belaisvius Vokietijoje ir juos grąžinti Lietuvon. Panašiai misijai Lietuvos vyriausybė jį buvo išsiuntusi 1921 į Sovietų Rusiją. Atsisakęs iš M. Carmel, Pa., lietuvių parapijos klebono pareigų, ir vėliau net iš profesorystės Katalikų universitete Washingtone bei Fordhame, N. Y., jis atsidėjo grynai Balfio veiklai, kurios dvidešimties metų laikotarpį jis pats nupasakojo savo atsiminimuose.

Tai labai margi atsiminimai, pilni dramatiškų momentų, didelio įtempimo, atkaklios kovos, nepaliaujamos energijos ir ištvermės, ir neriboto pasiaukojimo gelbėti svetimuose kraštuose atsiradusiem lietuviams, prievarta išvežtiem iš tėvynės bei pabėgusiems nuo bolševikų grėsmės. Tai buvo benamio lietuvių gelbėjimas. Tuos benamius žmones karui pasibaigus amerikiečiai ėmė vadinti DP (Displaced Persons), kas reiškia išvietintus asmenis. Iš to ir atsirado dypukų arba Dievo paukštelių vardas...

Jų gelbėjimo bei šelpimo darbas nebuvo rožėmis išklotas. Pirmiausia reikėjo išgauti Amerikos valdžios pripažinimą, o paskui iš Tautinio Karo Fondo paramą. Balfio pastangomis išgalėmis priešinosi lie-

tuviai komunistai, pabėgėlius skūsdami valdžiai kaip prasi-kaltėlius, ir jų informacijos bu-vo mieliai išklausomos komunis-tuojančių valdininkų. Karo Fon-do komiteto narių tarpe buvo tokių, kurie lietuvių atžvilgiu lankėsi ne tik priešiška, bet ir įžūliai. Tad vieno apklausinėji-mo metu kun. Končius pareiš-kė, kad teikti lietuviams pagal-bą nėra malonė, bet Karo Kom-iteto pareiga, nes lietuvių yra ištikimi Amerikos pilie-čiai. Kai komiteto nariai ėmė reikalą švelninti, sakdami, jog jie lietuviams buvę ir esą visuo-met "sympathetic", tai nesusi-valdydamas kun. Končius tren-kė kumščia į stalą ir pasakė: "Mes neieškome jūsų užuojau-tos, ir jos mums nereikia! Lie-tuvių tauta, kuri dar prieš A-merikos atradimą ištaisais šimt-mečiais kovojo su vokiečiais, rusais ir kitais priešais, nežu-vo, tad ir šiandien nežus. Mes ir be jūsų pagalbos rasime bū-dus padėti mūsų broliam lietu-viam" (25 pusl.). Po poros dienų fondas atsuntė raštą, ku-riuo pirmiesiems mėnesiams ski-riama 306,500 dol.

Panašiai teko kovoti dėl pripažinimo ir didelės šelpimo organizacijose, kaip UNRRA ir IRO, kurių fondai buvo iš A-merikos valdžios lėšų. Kitas rū-pestis — lietuvių gelbėjimas nuo prievartinio grąžinimo iš Amerikos zonos. Paskui dėl imigracijos įstatymo pravedimo ir jo vykdymo, dėl imigrantų apgyvendinimo, ir visokių kliū-čių emigracijos dokumentus su-darant. Dar vėliau teko daug rūpintis dėl pagalbos tokiem, kurie dėl ligos ar kitų priežas-čių negalėjo emigruoti. Ir iki šių dienų jie yra šelpiami, ir dosni Balfio ranka tebesiekia už geležinės uždangos, ir šaltose Sibiro taigose.

Visiems tiem reikalams tvarkyti kun. Končiui teko varstyti šimtus visokių įstaigų durų, važinėti ilgose kelionėse Ameriko-je ir Europoje, Egipte ir net rytinėje Azijoje. Ir niekad jis ne-sėdėjo vienoje vietoje. Skubėjo nuo ainošiaus pas kaipošių vargstančiam broliui lietuviui pagelbėti. Kartais išprašytas per vienas duris, jis įsiveržda-vo pro kitas. Kai peržvelgi jo suminėtas keliones ir aplanky-tas vietas, gami įspūdzio, kur kun. Končius buvo labiausiai iš-vietintas žmogus.

Savo atsiminimuose jis nie-kur nesigiria, kad viską atlikęs pats vienas. Jis šiltai žodžiais sumini visus bendradarbius, or-ganizacijas, kurie buvo nuošir-

LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VAL **25** **JA**
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N.J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201-

LAISVĖS ŽIBURYS
 Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
 sekmdieniais, 9-10 val. ryto
 WHBI 105.9 FM banga
 Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
 Vedėjai:
 ROMAS KEZYS — TW 4-1288
 ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
 Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: Virginia 3-3544

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudimo ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
 Tel. Virginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo.
LITAS Investing Company, Inc.
 100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799
 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242
 LITAS duoda paskolas lengvomis išimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITUI paskolinti. Mokame aukštus procentus. Bet pirmą pagavai-kite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimoms nariams, ypač jau-niesiems, kad jie augtu kartu su LITO bendrove. Viena LITO akci-ja šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informac-ijos reikalais prašom kreiptis į New Yorko arba Chicago įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTES
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
 Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bliuskutes, kojines. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški dra-bučiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
 95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
 — Tel. 849-7240 —

HAVEN REALTY
 Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
 Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų par-davimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pi-nigų investacijos.
 Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
 PRANAS BRUCAS, savininkas
 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
 Tel. Virginia 6-9519
 SALE VESTUVEI, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBOVIAM
 Salėje gali tilpti 100 dalyvių

Norite geros meniškios fotografijos —
 PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŪ
 Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
 Tel. HYacinth 7-4677
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
 Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
 Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
 DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
 Telefonas STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
 Savininkas
 Salė vestuvėms ir kitokioms pra-mogoms. Be to, duodami polaido-tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lie-tuviškas maistas prieinama kaina.
 1883 MADISON STREET
 BROOKLYN 27, N. Y.
 (Ridgewood)
 Tel. EVergreen 2-6440

Lietuvių diena pasaul. parodoje Montrealyje

1967 balandžio 28 Montrealyje, Kanadoje, atidaro pasaulinę parodą, kurioje dalyvauja per 80 valstybių. Lietuva joje negali dalyvauti, nes ji okupuota Sovietų Rusijos. Tačiau lietuviai parodoje dalyvauja ir parodoje turės savo dieną — rugsėjo 3. Dienos programa bus pasaulinės parodos teatre, kuriame telpa 7000 žmonių.

Tuo pačiu metu vyks ir tradicinė Kanados lietuvių diena, kuri rengiama kiekvienais metais.

Sudarytas specialus komitetas Montrealyje. Komitetas rūpinasi ir lietuvių diena pasaulinėje parodoje ir Kanados lietuvių diena.

Komitetą sudaro: pirm. Romas Verbyla (4930 Melrose Ave., Montreal 28, Canada, tel. 482-0865), I vicepirm. Albertas Norkeliūnas, II vicepirm. Steponas Kęsgaila, finansų komisijos pirm. Juozas Šiaučiuolis, naktinių komisijos pirm. Jonas Adomaitis, pasaulinės parodos lietuvių dienos koncerto komisijos pirm. dr. Petras Lukoševičius, baltijos komisijos pirm. Jonas Ladyga, informacijos ir leidinio komisijos pirm. Jonas Kardelis.

Lietuvių dienos išvakarėse, rugsėjo 2, bus baltijos ir iškilios lietuvių rinkimai.

Lietuvių dienos programą atlikti yra kviečiami visi Kanados lietuvių kolonijų chorai ir tautinių šokių grupės. Chorų vadovu kviečiamas muzikas Stavitė Dumčiūtė-Brechmanienė.

Numatytas išleisti parodos ženklelis, du leidiniai (anglų ir lietuvių kalba), atspausdinti parodos vokus. Visiems parengiamam numatoma apytikriai 20,000 dol. išlaidų.

Informacijos Komisija

Kearny, N. J.

Retas, bet laukiamas svečias

Mykolas Stanis (Stonis), daug metų išgyvenęs Kearny ir jos apylinkėse, į senatvę, gavęs pensiją, persikėlė į Floridą ir ten įsikūrė.

Neseniai buvo sustojęs Kearny ir, aplankęs Lietuvių Katalikų Bendruomenės centrą, pasidalino išpuodžiais, prisimindamas praeitį ir dabartį jau svetur, Floridoje.

Čia gyvenamas uoliai dalyvavo visuomeninėje veikloje: giedojosi Sopulingosios Dievo Motinos bažnytiniam chore, kurį laiką sekretoriavo šv. Vardo draugijoje, savo paslauga prisidėdavo visada prie parapijų ir visuomeninių reikalų. Ypač yra didelis dainos mėgėjas. Turi gerą balsą ir sugeba vadovauti chorui. Jei tik kurio nors parengimo metu susiburdavo didesnis būrys žmonių, žiūrėk, M. Stonis ir traukdavo dainą. Daug metų jį girdėjome bažnytiniam chore ir kituose čia anksčiau veikusiose choruose — "Baltoje lėlijoje", vyrų chore ir t.t.

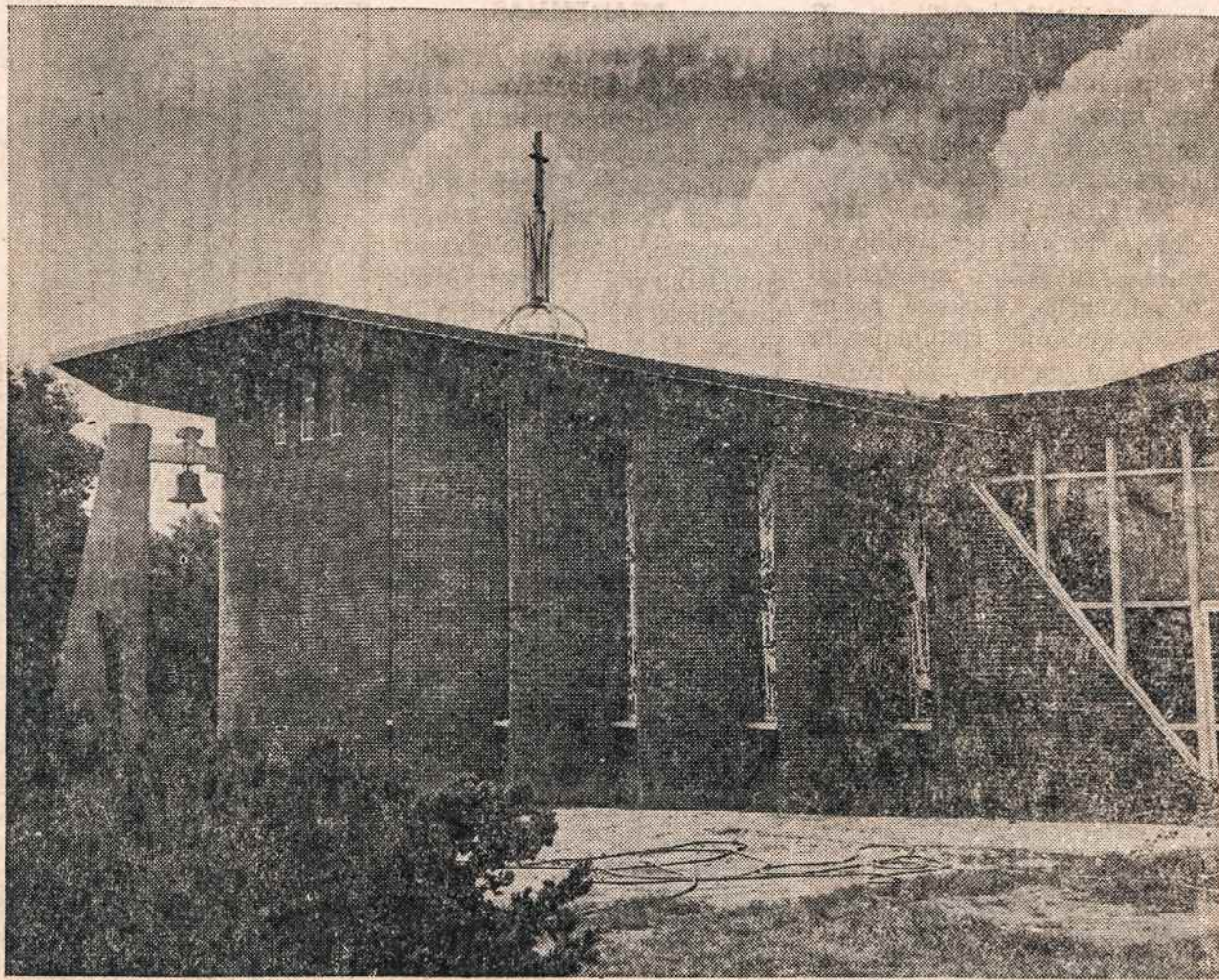
Tikrai malonu prisiminti praeitį, anuos labiau lietuviškus laikus ir išpuodžius pasidalinti su Mykolu, kuris čia beveik visą amželi praleido, sielojosi dėl lietuviybės ir paliko Kearny lietuviams gražių ir prasmingų prisiminimų.

Išsikėlęs į Floridą, nors ir senyvo amžiaus, bet dar gyvas judrus. Ir ten turi suorganizuotą "Dailės" mišrų chorą iš 30 asmenų ir jam vadovauja.

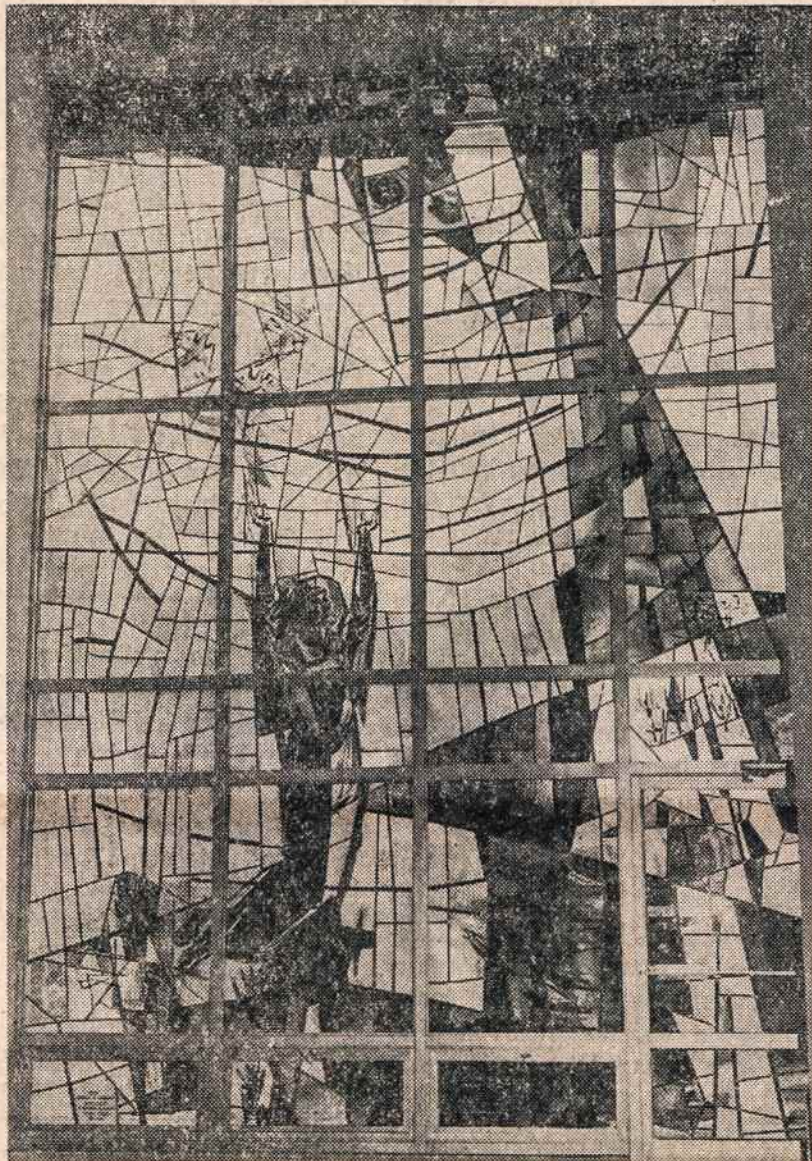
Mėgsta lietuvišką spaudą, o ypač "Darbininką". Jam paremti, atsilankymo į Kearny proga, paliko 5 dol.

Visiems Kearny ir apylinkės lietuviams su kuriais dabar negalėjo susitikti, Mykolas Stanis linki geriausios sėkmės!

J. Mėl.

Kennebunkporte, Maine, prie pranciškonų vienuolyno baigiama statyti koplyčia, kuri sujungta su vienuolynu

Šv. Pranciškus—dail. V. K. Jonyno vitražas naujoje pranciškonų koplyčioje

KUN. F. NORBUTAS PALIEKA ŠV. KAZIMIERO PARAPIJĄ

BROCKTON, MASS.

Kun. F. E. Norbutas, mylimas ir gerbiamas klebonas, dėl nusilpusios sveikatos atsisakė iš Sv. Kazimiero par. klebono pareigų ir lapkričio 15 išvyko į Jėzaus Nukryžiuotojo seserų globojamą Sv. Juozapo namus, Tacher St., Brocktone.

Kun. Feliksas E. Norbutas gimė Lietuvoje, 1900 spalio mėnesyje ir su savo tėveliais dar kūdikis būdamas 1905 atvyko į Ameriką.

Pradžios mokslus išėjo So. Bostono mokyklose. Aukštesnį mokslą su pagyrimu baigė Boston Latin High School. Kadanagi moksle pasižymėjo gabu-

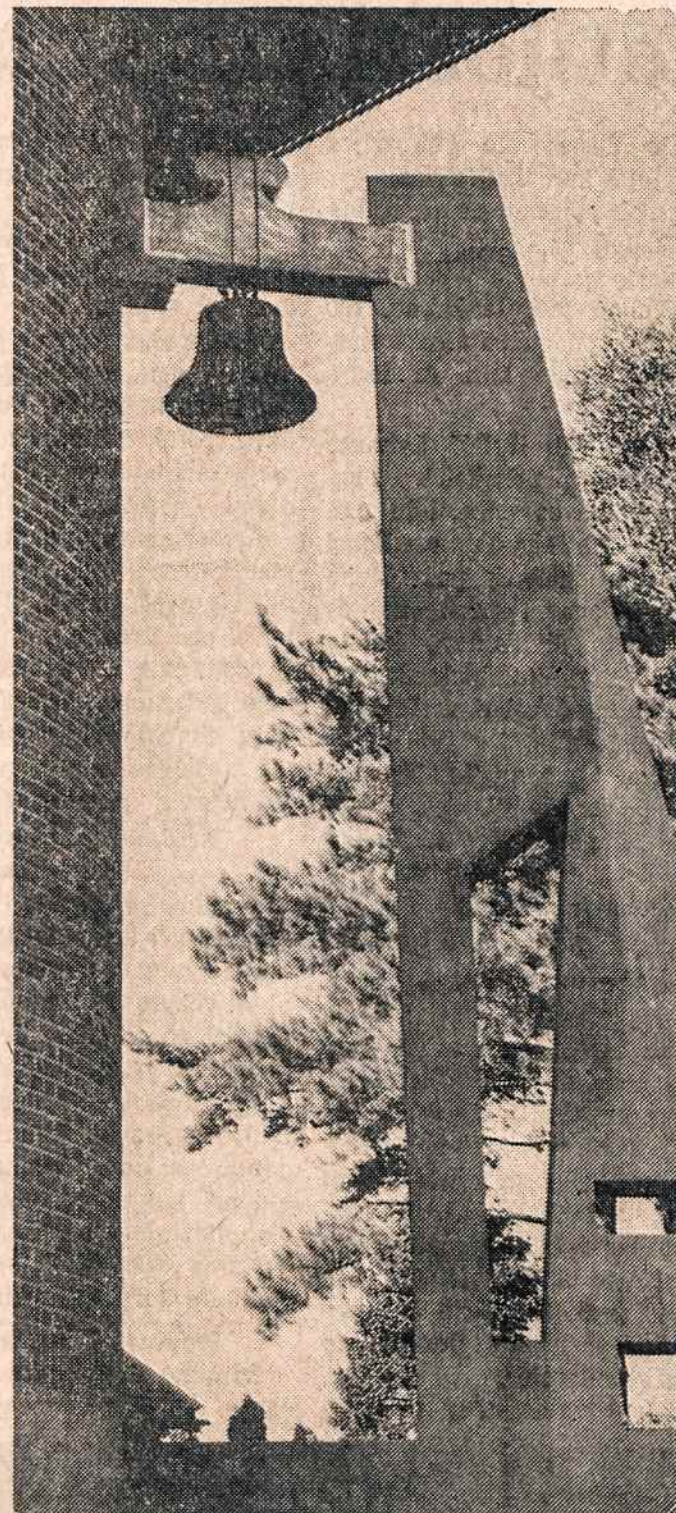
Kun. F. E. Norbutas

mais, gavo 4 m. Boston College stipendiją, bet po dviejų metų įstojo į Sv. Jono kunigų seminariją ir 1928 gegužės 25 įšventintas kunigu. Pirmas šv. mišias atlaikė So. Bostono liet. bažnyčioje. Vikaravo Brocktone Sv. Kazimiero par. 1928-29 ir 1938-47. Taipgi vikaravo So. Bostone, Norwoode, Cambridge ir arių parapijose Lynn, Haverhill, Hingham ir nuo 1947 iki 1962 spalio 1 klebonavo Sv. Jurgio par. Norwood, Mass. 1962 spalio 1 - 1966 lapkričio 15 Sv. Kazimiero parapijai sėkmingai ir nuosekliai vadovavo kaip klebonas, padėdamas kun. Jono Paulausko ir kun. Mykolo Vembrės.

Nors kun. F. Norbutas trumpai klebonavo šioje parapijoje, bet jo vadovybėje buvo išdaryta Sv. Kazimiero par. bažnyčia iš lauko ir vidaus. Nupirkti vargonai, kurie buvo įkainuoti apie 75,000 dol., bet jam pavyko su jų instaliacija nupirkti už 15,000 dol. Sie vargonai yra didžiausio visose Naujoje Anglijoje. Tokių brangių ir didelių vargonų neturi jokia bažnyčia. Tai mūsų klebono dideli nuopelnai juos nupirkti už mažą sumą.

Kun. Norbutas nors kūdikiu būdamas atvyko į Ameriką, bet gražiai kalba lietuviškai ir puikiai sugyveno nevien su anks-

čia matome baigiamos įrengti pranciškonų vienuolyno koplyčios vaizdus Kennebunkporte, Me. Koplyčia seniai buvo reikalinga, nes čia pamaldom susirenka gana daug žmonių. Tėv. J. Gailiūsiui, O.F.M., vadovaujant, koplyčia pastatyta į jūros pusę nuo vienuolyno, su vienuolynu sujungta koridoriumi. Koplyčios architektas A. Kulpačiūsis, vidaus įrengimai, altoriai, dekoaravimas, vitražai — dail. V. K. Jonyno.

Koplyčios varpinė

Nuotr. K. Čikoto

LITERATŪROS VAKARAS LOS ANGELES, CALIF.

Literatūros vakaras, kurį organizuoja L.A. Lietuvių Fronto bičiulių skyrius, galutinai suformuotas.

Siomis dienomis gavęs Giedros korporacijos 1000 dol. premiją už savo naujausią romaną, rašytojas Aloyzas Baronas atskrenda į šį nepaprastą vakarą iš Chicagos. Kartu su rašytoju atkeliauja ir garsusis humoristas Dyglių-Spyglių redaktorius dr. S. Aliūnas. Jie "abu" bus pagrindinė ruošiamos literatūros vakaro dalis. A. Baronas skaitys savo naujausią novelę "Autostrada ir eilė", o dr. S. Aliūnas savo humoristinės, kurioje bus atiduota duoklė ir Los Angeles aktualijom. (Reta losangeliečių proga susipažinti su šiais garsiais mūsų literatūros ir satyros pasaulyje kūrėjais).

Tame pat vakare dalyvauja: poetas Bernardas Brazdžionis, rašytojas Jurgis Gliuda poetė Elena Tumienė, rašytoja Alė Rūta ir poetas Pranas Visvydas. Visi jie pasirodys su naujausia savo kūryba, niekur dar nespausdinta ir niekur dar neskaityta.

Solistė Stasė Klimaitė-Pautienė padainuos kompozitorės

tesnės kartos lietuviams, bet ir neseniai atvykusiais. Savo laiku nemažai rašinėdavo ir "Darbininką" ir "Ameriką". Yra parašęs du liet. dramų veikalėlius, kurie buvo suvaidinti Brocktone ir kitose liet. kolonijose.

Atsiveikimo vakaras. Sekmadienį, lapkr. 20 d. 6 val. vak. parapijos salėje įvyks atsiveikimo vakaras, kuriam vadovauja vikara: kun. Jonas Paulauskas ir kun. Mykolas Vembrė. Jiems padeda Robert Dilis, Mrs. John Svagždys, Mrs. Elzbieta Druzinskas ir Mrs. Roland Pigeon.

Tikimasi, kad visi parapičiai gausiai dalyvaus ir pareikš jam dėkingumą už gražų parapijos tvarkymą ir švelnų su parapičiais sugyvenimą. Visi parapičiai labai apgailestauja, kad jis atsisakė nuo klebono pareigų. Rap.

Giedrės Gudauskienės du naujus kūrinius, akomponuojant autoriui.

Veiks bufetas. Parengimas įvyks gruodžio 10 d. 7:30 val. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Pradžią labai punktuai. Pabaiga 9:20 val. v.

Aloyzo Barono, dvigubo romano laureato ir novelės laureato vizitas Los Angeleso lietuvių kultūrininkų kolonijoje yra pirmas toks įvykis. Be abejo, mūsų literatūros mylėtojai varžysis tą vakarą dėl vietos salėje. ....Bio.

NESENSTANTI KALĖDŲ DOVANA

Kalėdos kartoja kasmet, o dovanos vis tos pačios. Nevienuos sukla galva, ką čia naujo išrasti ir dovanoti tėvam, broliam ar seserim, sūnui ar dukrai, draugui ar pažįstamam? Nedaug kam ateina į galvą, kad yra viena dovana, kuri niekada nesensta. Kas ji tokia? Tai niekada nesenstančios, kaskart vis naujos mūsų lietuviško gyvenimo žinios. Suabejojite, ar jos tinka dovanai? Geriausia! Stai, paimi į rankas lietuvišką laikraštį ir turi tikrą dovaną.

Visi žinom, kad Tėvai Pranciškoniai leidžia puikų Darbininką laikraštį. Su naujom žiniomis jis lanko savo skaitytojus du kartus savaitėje ir daug kas juo labai džiaugiasi. Kam to

džiaugsmo atsakyti ir kitiems, kai Kalėdų proga daroma didelė nuolaida: už 13 mėnesių reikia mokėti 5 dol. Tai geriausia kalėdinė dovana.

Tai dovana, kuri stiprina mūsų lietuviškumą ir skatina išsivertinti kovoje už savo tautos laisvę. Tai dovana, kurios neturėtų pamiršti tėvai, pasiūdami savo sūnum, išėjusiam į kariuomenę, naujavedžiam ar iš namų išvykusiam mokyti, kad jie neatitrūktų nuo lietuvių visuomenės ir savo tautos. Taigi, nereikia ilgai galvoti, ką dovanoti Kalėdom. Tereikia paminėti 5 dol. adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, New York, 11221 ir dovana ateis pati į namus!

BALTIMORES ŽINIOS

Išvyko Bogutai

Nuo atvykimo į Ameriką Baltimorėje gyvenę Motiejus ir Eugenija Bogutai spalio 12 iš Baltimorės išvyko į Detroit, Mich., norėdami apsigyventi arčiau savo dukters Vitalijos Keblienės ir jos šeimos. Parlydėti į naują gyvenimo vietą buvo atvykę žentas dr. K. Keblys.

Atsiveikinti su išsikeliančiais aktyviais Baltimorės kolonijos nariais būrys artimųjų spalio 5 susirinko pp. Radžių namuose privačiom išleistuvėm. Prie skanių vaisių stalo eilė kalbėtojų linkėjo Bogutai sėkmės naujoje vietoje, prisiminė įvairius bendrus išgyvenimus ir svarstė lietuviško gyvenimo problemas. Ypač įspūdingai pakalbėjo dr. Matulionis, kurio sūnus yra vedęs Birutę Bogutaitę. Jaunieji Matulioniai dabar gyvena Clevelande ir šių išleistuvių metu tu-

rėjo vienos dienos dukterį. Dr. Matulionis išskėlė Bogutų bendruomeninį susipratimą. Kiti kalbėtojai buvo: Medelienė, Medelis, Petrusėvičius, Radžius, Surockas, Silgalienė ir Silgalis. Atsakydami į kalbėjusiųjų pareiškimus jautriai atsiliepė su atsiveikimo žodžiais abu Bogutai. Pobūvį pravedė J. Silgalis.

Pažymėtina, kad netikėtai gražias išleistuves Bogutienei suruošė centrinės viešosios Pratt bibliotekos tarnautojai. Išleistuvėse dalyvavo apie 60 tarnautojų, kurie atsiveikindami su buvusiu savo bendradarbiu prisiminimų padovanojo gražių dovanų. J.S.

— Petro Klimo, Lietuvos nepriklausomybės akto signataro, ir ministro, dukters vyras Rene Fourier Ruelle paskirtas Prancūzijos ambasadorium ir Dominikos respubliką.

IŠ VISUR

— Ekskursija į Pietų Amerikos lietuvių kongresą organizuojama Los Angeles, Calif. Kongresas įvyksta Argentinoje, Buenos Aires mieste 1967 vasario pradžioje. Vykstant ekskursijos būdu iš Los Angeles, kelionė lėktuvu į abi puses kainuos 550 dol. Registruotis pas L. Končauską: 1227 No. June St., Los Angeles, Calif. Telef. HO 9-8079 arba HO 6-6084.

— Prof. A. Damušis gruodžio 4 pasakys pagrindinę kalbą Toronte, sukilimo 25 m. sukakties minėjime.

— Adelė Abromaitienė iš Toronto, Ont., dalyvauja mokytojų konferencijoje Chicagoje ir atsivė jos pačios pagamintų vaizdinių priemonių pavyzdžių. Abromaitienės vaizdinėmis mokymo priemonėmis yra susidomėjusi ir amerikiečių pedagoginė spauda. Pedagoginis žurnalas Instructor rugpiučio-rugsėjo numerio šių priemonių iliustracijai skyrė net du puslapius. Mokytojų konferencija įvyksta lapkričio 26-27 Chicagoje, Jaunimo centre.

— Šv. Antano gimnazijoje, Kennebunkporte, Maine, šiais mokslo metais chorui vadovauja komp. Julius Gaidelis iš Bostono. Dainavimo bei giedojimo pamokom skiriami savaitgaliai.

— Sukaktvinė dailin. A. Rūkštelės paroda Los Angeles mieste vyks Tautinių namų salėje, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles, Calif. Paroda atidaro lapkričio 26 7 val. vak. ir tęsis iki gruodžio 4.

— Irena Tamošaitienė, prieš kelis metus kartu su vyru inž. V. Tamošaičiu atvykusi iš Australijos į Los Angeles, Calif., nuo šio rudens pradėjo dėstyti vokiečių kalbą Kalifornijos universitete, Los Angeles, Calif. Naujoji profesorė mokslus ėjo Vokietijoje, Australijoje ir Amerikoje. Abu Tamošaičiai veikliai reiškiasi šv. Kazimiero lietuvių parapijos ir visos lietuvių kolonijos gyvenime.

— "Draugo" romano konkurso komisija šiemet sudaro rašytojai: Benys Babrauskas, Danutė Brazytė — Bindokienė, Česlovas Grincevičius, Birutė Pūkelevičiūtė ir Vincas Ramonas. Premijos įteikimas bus 1967 vasario 26 Jaunimo centre.

— Balfo XIII seimas Chicagoje baigiamas specialiom pamaldom lapkričio 27 d. 11 val. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje. Pamokslą sakys daugelį metų pažįstamas rašytojas ir pamokslininkas kun. Alfonsas Grauslys. Manoma, kad šv. mišias laikys prelatas J. Končius.

— Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos istoriją parašė Jurgis Gliuda. Knyga išleista gerame popieriuje, su 90 iliustracijų, kietais viršeliais ir aplanku. Su taip sparčiai pirmyn žengiančios parapijos istorija įdomu susipažinti ir kitose vietovėse gyvenantiems lietuviams. Knygos kaina 5 dol. Platiniojam duodama nuolaida. Užsisakyti galima adresu: Rt. Rev. Msgr. J.A. Kučingis, 2718 St. George St., Los Angeles, Calif. 90027.

— Lietuvių grafikų reprodukcijas sveikinimo atvirukų forma išleido Gabija. Tinka šventiniams ir sukaktviniams sveikinimams bei kasdieniniams susirašinėjimui. 12 skirtingų atvirukų komplektas su vokais — 1.10 dol. Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven, N.Y. 11421.

— Knygų išpardavimas — nuolaida iki 90 proc. Sąrašai išsiunčiami prašius šiuo adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven, N.Y. 11421.

Pas Vokietijos lietuvius

Kristaus Karaliaus šventė Miunchene

Miuncheno lietuvių katalikų bendruomenės komitetas surengė Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Buvo mišios Ludwigsfeldo bažnytelėje. Mišias

Rita Pauliukevičiūtė įteikia gėlių Laimutei Stepaitei.

V. Banaitis baigė akomoniuti

aukoko Vasario 16 gimnazijos mokytojas kun. J. Dėdinas.

Caritas jaunimo namuose buvo akademija. Sugiedota "O, Kristau, pasaulio valdove". Sveikinimo žodį tarė kun. dr. J. Aviža, sielovados direktorius. Paskaitą skaitė kun. A. Rubikas.

Meninę dalį išpildė Laimutė Stepaitei-Smalenskaitė, ilgametė Dainavos ansamblio dainininkė Chicagoje, pradėjusi dainavimo mokyti pas Joną Butėną, dabar tęsianti studijas Frankfurte. Ji dainavo keletą dainų. Eilėraščių deklamavo J. Vyšniauskaitė bei K. ir R. Pauliukevičiūtės.

Vėliau buvo vaišės. Kun. J. Dėdinas parodė filmą apie Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos lietuvių religinę bei kultūrinę veiklą. (j.m.eli)

Gilės prie lietuvių kapų

Stuttgarto apylinkės lietuvių lapkričio 1, kaip ir kiekvienais metais, prisiminė savo apylinkės mirusius lietuvius. Pirma buvo mišios, o paskui buvo lankomi Steinhaldenfeldo kapinės. Šiose kapinėse yra palaidota 14 lietuvių. Ant kiekvieno kapo buvo padėta gėlių puokštė su tautine vėliavėle, uždegtos žvakutės. Prie kiekvieno kapo susirinkę tylos minute pagerbė mirusius.

Rudens nuotaika su prikri-

šiais lapais, vaško kvapas priminė neišdylantį Lietuvos Vėlinių vaizdą.

Aplanke kapines, visi susirinko svetainėje, kur pavaišino moterų klubas. Ten V. Brazaitis papasakojo apie įvykusias Vėlinių demonstracijas Kaune. Tos demonstracijos buvo maždaug prieš dešimtį metų. Demonstracijos buvo dėl laisvės, duonos, nepriklausomybės.

Apylinkės pirmininkas K. Simanškas nušvietė apie dabartinę Lietuvos padėtį. Pabaigoje buvo pasiūlyta pastatyti bendrą paminklą Stuttgarto apylinkėje mirusiem lietuviams. Tai būtų simbolinis "laisvės Lietuvai troškusių ir tremtyje mirusių lietuvių" paminklas.

Prisimintais Jaunimo kongresas

Jaunimo kongresą delegacijos dalyviai lapkričio 19 Heidelberge rengia Amerikos prisiminimų vakarą. Bus papasakoti išpūdziai tiems, kurie nedalyvavo kongrese, ir parodytas filmas, kurį Amerikoje susuko Vytautas Brazaitis. Filme daug įdomių vaizdų iš Dainavos stovyklos, kongreso, dainų šventės, didžiųjų Amerikos miestų. Vakaras vyks Heidelbergo universiteto tarptautiniame klube.

Studentė iš Amerikos

Ramunė Jurkūnaitė, iš Chicago, baigiantis vasarai atvy-

Sielovados direktorius kun. dr. J. Aviža kalbina svečius

ko į Vokietiją studijuoti. Ji sėkmingai baigė vokiečių kalbos paruošiamuosius kursus Pasau mieste ir įstojo į Vienos universitetą, kur tęs Amerikoje pradėtą studijas.

Atvykus: Vokietijon, aktyviai dalyvavo 13-toje studijų savaitėje, susipažino su Vasario 16 gimnazija, užmezgė ryšius su Vokietijoje studijuojančiu lietuvišku jaunimu, aplankė keletą lietuviškų šeimų Vokietijoje ir Šveicarijoje.

V. Vingis

Kun. B. Sugintas

PRANEŠIMAS

Dėl PLB revizijos komisijos pirm. Valdo Adomkavičiaus neigiamo atsiliepimo (sausio 7 Lietuvos kultūrininkų susirinkime Jaunimo centre, Chicagoje) apie Vasario 16 gimnaziją, nebegalėjau surinkti užsienio gimnazijom 1,180 dol. Daugeliu narių atsisakius, išėjus į pensiją ar mirus, už spalio mėn. besurinkau tik 440 dol.

Pranešu lietuvių visuomenei kad nuo pat mano atvykimo į Chicago 1949 birželio 25 visą laiką gyvenu privačiai, pasišventęs vien tik šalpos darbui. Nuo 1952 rugsėjo 1 iki 1966 lapkričio 1 šalpai surinkta 154, 413 dol. Pridedant dar prel. V. Mincevičiaus būrelio 997 dol., viso susidaro 155,410 dol. Per Balį Vasario 16 gimnazijai iš 45 būrelių esu pasiuntęs 118, 200 dol., saleziųjų gimnazijai iš 13 būrelių — 33,693 dol., Punsko gimnazijai iš 1 būrelio — 1,980 dol. ir vargo mokyklom 1,560 dol. Aukus rinkdavau atsilankydamas asmeniškai ir vaikščiodamas pėsčias, nes neturiu automobilio. Už išlaidas neatsiskaičiau jokio nuosimčio, pats dar mokėdamas po 5 dol. į mėnesį — penkiems būreliam po 1 dol.

Kun. B. Sugintas

ISEIVIJOS DUOKLĖ TĖVYNEI LF vaju vykdam

Kiekvieno patriotiškai nenuvėsusio lietuvių širdžiai darosi džiugu, kai išgirstama, kad tam tikrų sąjūdžių dedamos pastangos Lietuvai laisvinti duoda gražių vaisių. Štai šiomis dienomis išgirdome, kad Rezoliucijų komiteto intensyvus keletrių metų darbas, kai kam atrodęs partizaniškas, apvainikuotas milžiniškos reikšmės laimėjimu — JAV Senate, kaip anksčiau Kongrese, priimta rezoliucija, reikalaujanti iškelti Baltajai valstybei klausimą J. Tautose. Pripažinti nuopelnai ir pagarba tiems, kurie neatlaidžiai to siekė. Dar uoliau ir nuosirdžiau remtinus jų darbas ir pastangas ta pačia kryptimi ateityje.

Isivaizduokime, nors dėl esamų nepalankių aplinkybių ir negalime būti optimistais, kad po kelerių metų Lietuva tampa laisva ir nepriklausoma. Ką mes, išeiviai, kurie dar neseniai garsinomės esą Lietuvos ambasadoriais, duosime tiek daug iškentėjusiai tėvynei? O duoti reikės. Ir tam atvejui turime organizaciją, kuri ruošia bendrą išeivijos duoklę tėvynei, — tai Lietuvių Fondas, pasiryžęs sukelti vieno milijono dolerių sumą. Ši dovana tėvynei užplanuota sutelkti ligi 50 metų nepriklausomybės atgavimo sukakties — 1963 metų.

LF nuostatai numato, kad sutelktas mūsų įnašais milijonas lauks nepriklausomos Lietuvos atstatymo, o iš jo gautos kasmetinės palūkanos eis išeivijoje lietuviybės gaivinimui, kultūrinių pasireiškimų ugdymui,

Italijos teisingumo ministras paragino teisėjus paskubinti užsigulėjusias bylas. Paklūsęs paraginimo, Milano teisėjas Salvatore Cappadona per vieną dieną išsprendė 208 bylas ir paskelbė sprendimus. Tuo būdu pastatė naują rekordą, iki šiol turėtą vieno Romos teisėjo, kuris per dieną pajėgė išspręsti tik 165 bylas.

Albertos provincijoje, Kanadoje, atrasti nauji alyvos šaltiniai ir kai kas mano, kad Alberta gali tapti antrąja Texas. Amerikiečių, prancūzų anglių ir olandų bendrovės varžosi dėl tų šaltinių ir stengiasi supirkti kiek galint daugiau žemės. Kai kurie ūkininkai gauna virš 6000 dol. už akra, kad leistų daryti grėžimus.

priaugančios kartos apsaugai nuo ištautėjimo ir tautinių tradicijų bei kultūrinių vertybių perdavimui mūsų jaunimui. Cia suminėtiems reikalavim LF jau ligi šiol yra davęs per 20,000 dol. Sutelkus į Fondą visą milijoną, mūsų gyvybiniai tautiniai reikalai gaus ligi 70,000 dol. kasmet, nemažinant tos sutelktos bendros dovanos, kuri numatyta įteikti laisvę atgavusiai tėvynei.

Šio rašinio tikslas atkreipti New Yorko ir apylinkės lietuvių dėmesį, kad labiau susidomėtų Lietuvių Fondo vajaus reikalais. Ligi šiol New Yorko lietuviai didelio susidomėjimo LF dar neparodė, nors iš trumpų žinučių spaudoje privalėjo žinoti, jog mūsų kvota yra 100,000 dol., kurią suaktyvėjus nebūtų sunku įvykdyti iki 1968 vasario 16. Maždaug trečdalis numatytos kvotos, t.y. per 30,000 dol. (tai sutelkta tik pavienių asmenų iniciatyva), iš New Yorko lietuvių į LF jau yra įplaukę. Likusiem dviem trečdaliams sutelkti New Yorko veikias LF vajaus komitetas prašo tinkamo dėmesio visų lietuvių, kurie dar nėra įstoję į LF nariais. Nario įnašas su balso teise yra 100 dol. Kiekvienas narys gauna tiek balsų, kiek šimtų įneša į LF. Jei kas iš karto pilno numatvto savo inašo ir negalėtų įmokėti, prašomas siųsti galimą dalį su pasižadėjimu pilną sumą įmokėti vėliau. Pasižadėjimus ar pinieus prašomi siųsti vajaus komiteto išdavimui adresu: A. Reventas, 87-66 95th St., Woodhaven, N. Y., 11421

Vajaus komitetas nori sudaryti visų New Yorko ir jo apylinkėse gyvenančių LF narių kartoteką. Būkite malonūs visi, jau esą LF nariais, pranešti vajaus komiteto pirmininkui adresu: Henrikas Miklas, 10 Church St., Great Neck, N.Y.

Pranešama visuomenės žiniai, kad LF New Yorko vajaus komitetą sudaro: H. Miklas — pirmininkas, D. Penikas — vicepirm. informacijos bei spaudos reikalavim, V. Alksninis — vicepirm. bei vajaus koordinatorių, A. Reventas — išdavimkas ir A. Sandanavičiūtė — sekretorius. Gi šio vajaus globos komitetą sudaro: prel. J. Balkūnas, dr. J. Kazickas, dr. J. Slavinskas, min. V. Sidzikauskas ir adv. J. Slepetyš. Liepos mėn. Darbininke buvo šio glo-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šime laikraštėje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

PASKOLA GIMINĖMS

Klausimas

Mes esame čia gimę, antrą kartą lietuviai. Skaitome "Darbininką", kurį mūsų tėvai per ilgus metus skaitė, kai jie buvo gyvi. Mums labai patinka Tamstos klausimai ir atsakymai, nors mes dažnai ne viską suprantame, nes mūsų nuomone jie yra rašomi per daug naujoviška kalba. Norime Tamstos paklausti vieną klausimą ir tikimės, kad Tamsta neįsižeisi, jei mes paprašysime atsakyti paprasta, mums suprantama lietuvių kalba. Reikalas toks: mes čia turime vieną giminaitį. Jis buvo vienturtis sūnus mūsų pusseserės, kuri buvo labai turtinga moteris. Turėjo ar aštuonis namus ir daug pinigų bankuose. Ji tačiau labai šykšti ir, mirus jos vyrui labai dabojo kiekvieną centą. Tas jos vaikas buvo pramuštgalvis, bet neblogas berniukas, nors mokyti ir nenorėjo. Dirbo salesmanu (pardavėju). Vėliau jis apsidėmė tokią mergaitę, kuri jo motinai nepatiko. Mergaitė buvo visai neprasta, irgi lietuvių kilmės, bet jo motinai atrodė, kad jis gali daug geresnę gauti. Apsivedė, gimė du vaikai. Motina

kiek atsilėjo ir su jais pradėjo bendrauti. Mūsų giminaičiui dabar jau apsidėmė, dažnai trūkduo pinigų. Kiek uždirbdavo, tiek jo žmona išleisdavo. Jo motina jiems dažnai pirko visokių daiktų, bet pinigų nedavė. Jis vis iš mūsų pasiskolindavo, kai jam prireikdavo. Pasiskolindavo, atiduodavo. Prieš metus, jie užsimanė pirkti naujus namus. Jiems buvo reikalingi 2000 dol. rankpinigiam, nes savų sutapų neadaug turėjo. Išėmė iš banko sutapas ir paskolinomė jam 3,000 dol., o vėliau dar 700 dol. Jis mums davė vekselį, kuri jis ir žmona pasirašė. Nusipirko namus ir vėliau pasirodė, kad už juos gerokai permokėjo ir, be to, buvo užsitraukęs gerą paskolą tiems namams iš banko (mortgage). Vis prašė pa-

(nukelta į 7 psl.)

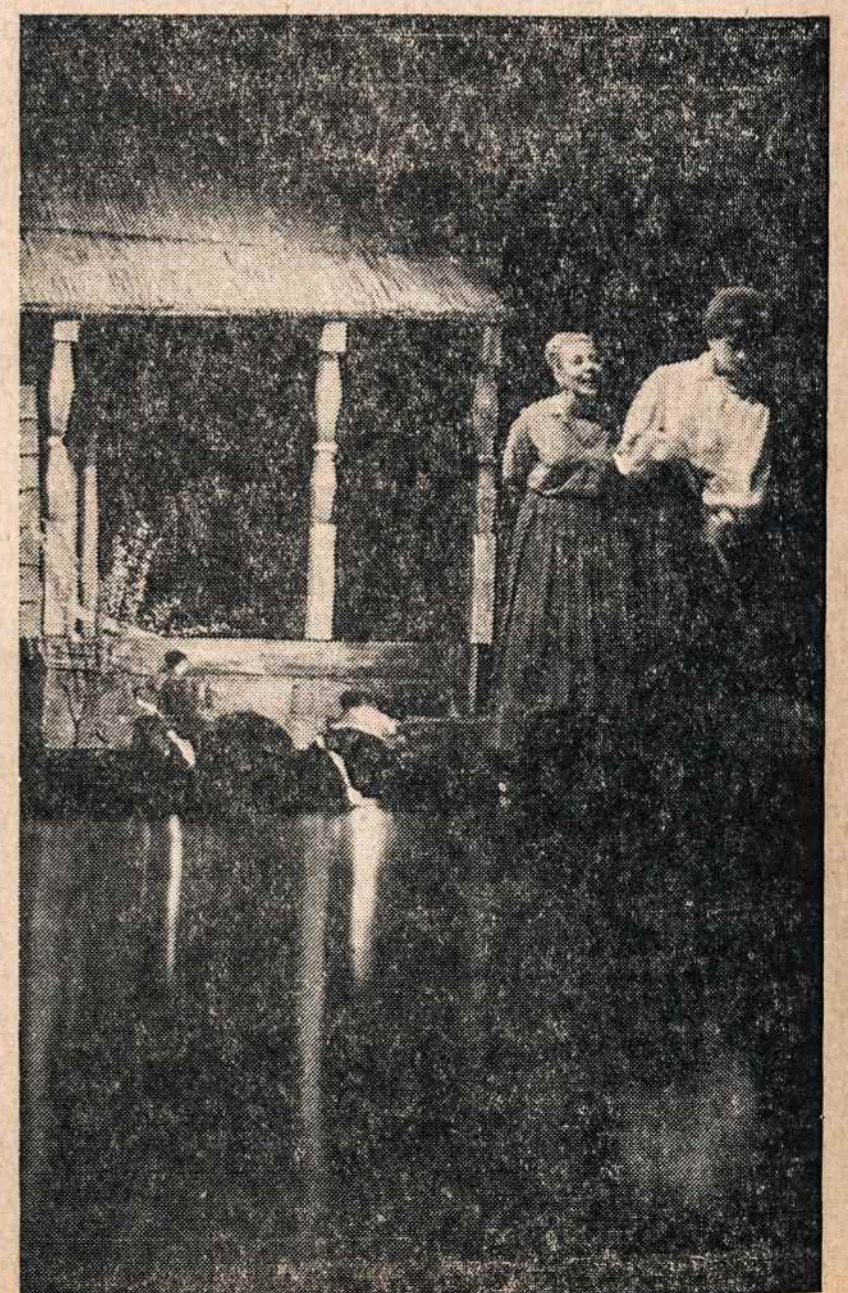
"NEMUNAS ZYDI" CLEVELANDE

LB Clevelando I-os apylinkės vald. pirm. F. Eidimtas sukviėtė spaudos atstovus pas vicepirm. J. Mikoną ir painformavo, kad lapkričio 19, šeštadienį, 7 v.v. slovenų salėje rengiama kultūrinė šventė Clevelande — Chicago Dainavos ansamblio stato 2-ju veiksmu muzikini vaidinimu — "Nemunas Zydi". Pastatyme dalyvaus solistai, tautinių šokių šokėjai, simfoninis orkestras, mišrus, vyrų ir moterų chorai.

Chorui diriguos Petras Armonas, solistai — Nerija Linkevičiūtė ir Leonas Barauskas. Tautinių šokių grupei vadovauja Pūnienė. Bilietų kainos nuo 3 iki 5 dol. Susidomėjimas koncertu - vaidinimu yra didelis. Valdyba pataria bilietais apsirūpinti iš anksto. Kreiptis į valdybos narius: J. Mikonis — tel. 531-2190. A. Neimanienė — telef. 391-7588. G. Sničkus — telef. 681-1409. F. Eidimtas — tel. 881-1921.

Domas Penikas

L. Zvirkalnis

Nemunas zydi spektaklis New Yorko scenoje lapkričio 5. Nuotr. P. Bivaitis

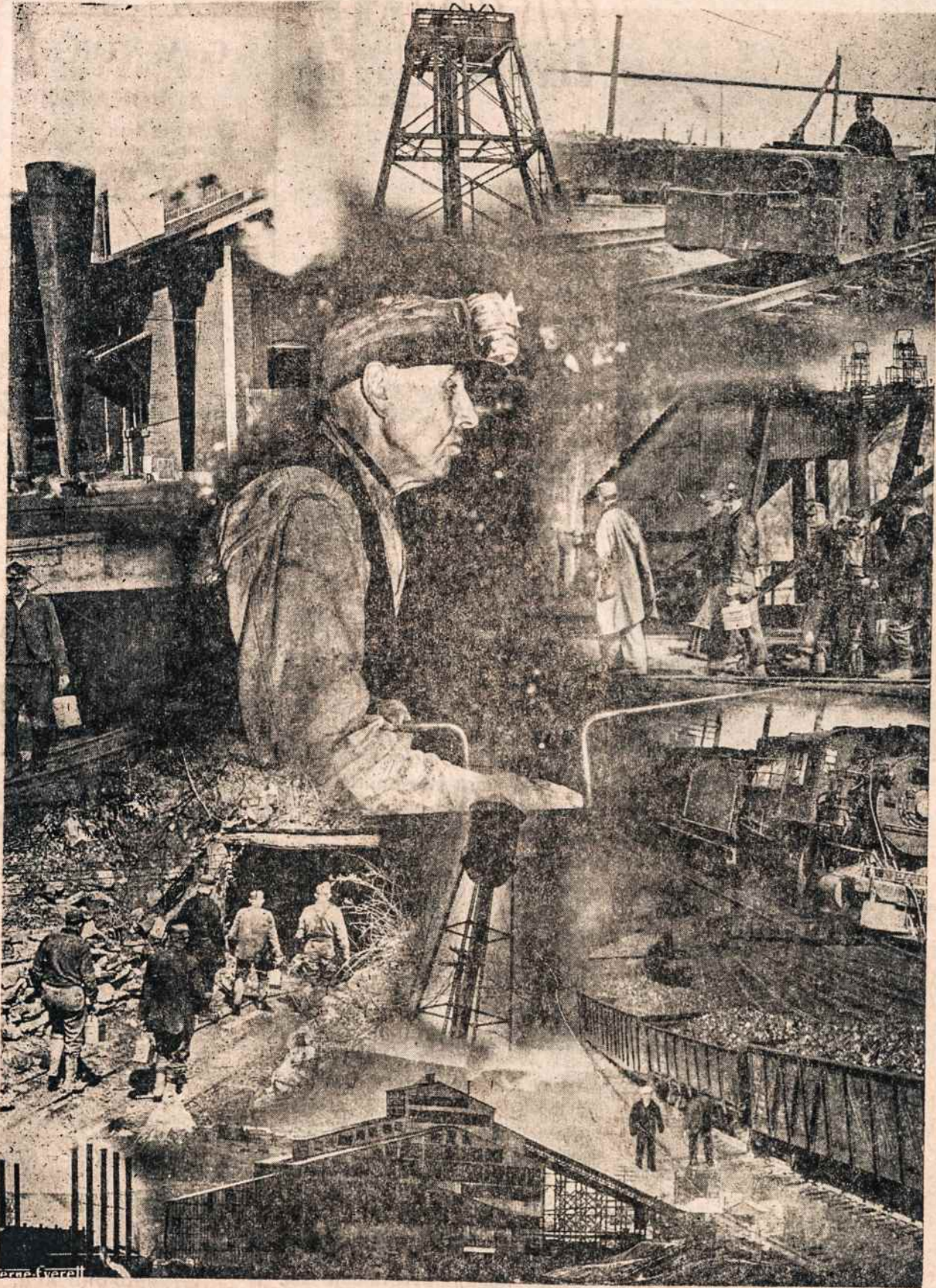
"The Savings Bonds program is both prudent and patriotic. It is patriotic because it strengthens the economy of our country; it supports our fighting men in Vietnam, and the cause of freedom everywhere; it helps to preserve the buying power of our dollars."

"For all of these reasons, I believe

U.S. Savings Bonds are the most important investment any American can make."

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

Anglies kasėjai Wyoming Klony, Pa. Daugelis pirmųjų ir vėliau atvykusių ateivių sunkiai čia dirbo. Dabar anglies pareikalavimas labai sumažėjo, kasyklos užsidaro. Vietos gyventojai turi susirasti darbo kitur. "Garso" klišė

SPORTAS

R. KLIVEČKA AMERIKIEČIŲ TARPE

New Yorko dienraštis Daily News lapkričio 13 laidoje išdėjo straipsnį apie New Yorko City College futbolo trenerį R. Klivečką. Straipsny pažymima, kad R. Klivečka anksčiau žaidė Long Island universiteto futbolo komandoje ir pasiekė aukščiausią įvairių rekordų. Rimčiausiam šios komandos konkurentui — New Yorko City College futbolo komandai — teliko vienintelė išeitis: patraukti Klivečką į savo pusę, padarant jį savo komandos treneriu.

Straipsny pabrėžiama R. Klivečkos ir jo žmonos Aldonos (Andrušytės) lietuviška kilmė. Atvykęs į JAV vos devynių metų, jis jau turėjo palinkimą į futbolą, nes ir jo tėvelis pasižymėjo kaip futbolo komandų treneris.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gaušite tik pranešę savo adresu: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E Northport, N.Y., 11731.

RADIJO PROGRAMOS

- BOSTON, MASS.**
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.
- BOSTON, MASS**
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN - 1360 kilocycles
ir FM 101,7 banga
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.
- BOSTON, WORCESTER BROCKTON, MA**
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105,7 MC
meg. is WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte
- DETROIT, MICH.**
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
E Broadway 3-2224
šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v
- HARTFORD, CONN.**
Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.
- PITTSBURGH, PA.**
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.
- PHILADELPHIA, PA.**
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENES BALSAS
1203 Green St., Phila., Pa. 19123
PO 5-0932
Seštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.
- WATERBURY, CONN.**
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

BUSINESS PROP.

Wood frame home on banks of Hudson River 2 mi. W. of Red Hook, NY 8 bedrms, 2 living rms, spacious dining & kitchen, hot water heat, new shingle roof. Suitable as convalescent or nursing home. Low 5 figures. Must be seen to appreciate — 914-PL 8-8004.

UNF. APTS.

RIDGEWOOD QUEENS
3 1/2 ROOMS
UNFURNISHED
Call (212) 386-4847

H. W. MALE

Caretaker — Stewart
MASONIC TEMPLE
2626 East Tremont Ave, Bronx
Salary — 4 room apartment
Telephone, Gas, Electricity
Sole kitchen management and hat check concession
Apply any Tuesday after 7:30 PM
Ask for Mr. Reiner Sr.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

H. W. FEMALE

WANTED exp. Operators on Polo
Blouses Merrow Overlock \$65 to \$90 on Singer \$65 to \$120 steady work, nice working conditions, union shop. 324 Lafayette St., N.Y.C. CA 6-2554 ask for Juanita Embraceable — 324 Lafayette St. N.Y.C.

WANTED COUNTER GIRL WAITRESS
Woodside Area — Steady Work
Call MI 1-1796 till 1 PM.

WANTED EXP OPERATORS ON SPORTSWEAR
Steady work
Nice working conditions
CHELLY SPORTSWEAR
151 E. 126 Street, NYC
Call 348-8189

OPERATORS
Experienced children's coats - complete garment — PATTERSON OUTERWEAR APPAREL CO. 50 Hamilton St. Patterson N.J.
201 - 278-7713

NURSES - RN
Prevailing Salary Rates
SMALL HOSPITAL PLUS VACATION and EXTRAS
BAYRIDGE HOSPITAL
437 Ovington Ave., Bklyn
Call TE 9-1313

NURSES, O.R.

COME to the North Country and beautiful Lake Champlain — clean air, excellent recreation afforded by lake and mountains. Educational advantage of a college & in-service program. JCAH approved 250-bed general hospital with expansion organization and growing surgical service. Nursing school affiliation with NLN accredited BSN program. Excellent personnel policies. Apply

DIRECTOR OF NURSING PHYSICIANS HOSPITAL
Plattsburg, N. Y.
or
Call 518 - 561-2000, Ext. 283

Sewing Machine Operators Wanted
Experienced on double needle, overedge and zig-zag.
Apply
PRINCESS PAT
226 Cherry St.
Bridgeport, Conn.

FACTORY HELP — miscellaneous all union benefits including paid vacations Blue Cross, pension, vacation sick leave, steady employment plus overtime. Company located in Linden, N.J. Call for appointment (201) 925-2200

H. W. MALE & FEMALE

WANTED EXP. OPERATORS ON DRESSES & BLOUSES
Also Man to do all around work
DUPONT SPORTSWEAR
2121 Broadway
Room 302 3rd Floor

WANTED EXP OPERATORS on
Dresses must do a complete garment steady work nice working conditions resolute dress 580 8th Ave N.Y.C. (bet. 38 & 39 St.). Call LO 3-1550 — ask for Mary or Bill

HANDICAPPED PERSONS Intelligent and Aggressive Men and Women

For positions with an excellent future, full and part time. Some openings for handicapped persons restricted to their homes in Westchester. Write Box C. 10 521 5th Avenue Room 714 N.Y. 10017. Call (914) 423-3380

SCHOOLS

FREDERICK'S Beauty School
Classes now forming featuring basic beauty culture male and female individualized instruction easy payment plans day and evening classes free placement service — send for brochure or come for personal visit.
2169 GRAND AVE.
Opp. RR. Station Baldwin
Call 516 BA 3-0868

H. W. MALE

CABINET MAKERS
Experienced, Steady work
Nice working conditions
Many Fringe Benefits
JEFFERSON TRAVIS, INC.
32 Ross St. Brooklyn, N.Y.
855-0050

PAINT FOREMAN GENERAL FOREMAN DIE REPAIR MECHANIC
Sheet Metal Die Exp.
Grinding, Repairing, Broken Parts
Sheet Metal Machinery
Electrical Wiring & Plumbing Exp.
SUPREME STEEL CORP.
50th Street & 2nd Avenue
Brooklyn, N. Y.

Wanted Exp. 1st Class MACHINIST
Steady work, nice working conditions plus overtime
J. P. ROTELLA CO.
20 East Barbour St.
Haledon, N.J. Call 201 - 271-9869

Wanted exp. FINISHERS POLISHERS TOUCH-UP BURNING - REPAIRS GLAZING ON WOOD
good pay many fringe benefits. Steady work all year round
Call LE 4-1416

WANTED EXP LINOTYPE OPERATOR
Nice working conditions union shop plus overtime Grand Central vicinity
STERLING GRAPHIC ART
304 E. 45 Street, N. Y. C.
Mr. Ramsay MU 4-0715

BOYS STUDENTS BOYS
Large firm has several positions available for students to work 3 or 4 hours per day, after school & Sat. \$1.50-\$3 per hour. Call Miss Schayes at 875-2628 between 2:30-9 PM only

PUNCH PRESS OPERATORS WELDERS
No experience necessary
Also
Good Truck Drivers
Apply Today!
PRECISION LIGHTING INC
US Rt. 22 - Green Brook, N.J.

WANTED EXP SPRAYER on all types of metal finishing — steady work nice working conditions good opportunity for right man plus overtime trainer. METAL FINISHER CO. Cedar Knolls N. J. 201-539-4928

WANTED EXP MAINTENANCE MECHANICS
Maintenance and Repair of Equipment large wholesale bakery in Brooklyn. Steady work nice working conditions and many fringe benefits — ask for Mr. Cooper — call
MA 5-2900

SUPT ASSISTANT
or handy man \$260 monthly plus free apartment and utilities
BO 8-2647 or LI 4-5151 also evenings

GENERAL HELPERS "Work where you live" — Plating Plant some overtime — Carlton Cooke Plating Corp 300 Washington Ave Carlstadt, N.J. (15 min from Port Authority. Bus at door)
212 CA 6-5244 201 - 939-6590

WANTED EXP CASTER
Steady Work -
Nice working conditions
YUBRI NOVELTIES
20 Spring St. N. Y. C.
Tel. CA 6-0434

FACTORY WORK
Sterling, N. J. area factory needs men willing to work steady — will train Excellent working conditions 11 holidays Fringe benefits regular increases \$2.00 per hour to start 8 - 4:30 PM — plus overtime
WILLIAM WIRE CLOTH
Call Mr. Burke
201 - 647-0280

WANTED EXP MACHINIST
1st and 3rd Class
Steady work nice working conditions and many fringe benefits.
LEBO ELECTRONICS
34 Grand Blvd Brentwood L.I.
Call 516 - 231-6460

SERVICE

SAVE! SPECIAL OFFER
Furniture finished, refinished and upholstered. Specialists in gold and silver leafing. Any color. Free pickup and delivery. — (212) 429-2244.
PABLO'S REFINISHING SHOP

KEY PORT AUTO LAUNDRY
We specialize in Simonizing and Glazing
Motors steamed and cleaned and washing and polishing
110 Front St., Newport, N.J.
201 - 264-9767 ask for Robert Crosby

Sayville Frozen Food Depot Inc.
Established since 1937
Pioneer Food Supplier
for home freezer owners
Only choice & prime meats all unconditionally guaranteed Financing arranged 1st payment one month after delivery
247 Main St. Sayville
Call 516 LT 9-0126
Ask for Mr. FRED MILANO

Central Transmission Center
"Put your auto's troubles in expert hands!" Automatic and standard transmissions sealed, adjusted, rebuilt. 1 day service. Easy payments arranged. Free towing. Centereach, 2575 Middle Country Rd. (Rt. 25) JU 8-3030

RAYBERN BUS SERVICE Inc.
Safety in motion through experience Special rates for children and adult groups. Religious organizations, societies, churches and scout groups. 139 Broad Hollow Road Farmingdale L.I. 516 694-5555 or 681-6666

PIANO - VOICE
taught by
MARTHA REYNOLDS
Conservatory and University trained
Professional Concert & Jazz Pianist
ADULTS CHILDREN
— 527-0714 —
theory - harmony - improvisation privately taught
"Have Car... Will Travel"
144-67 177 St., Springfield Gdns.
near Rochdale

ENCYCLOPEDIAS
DISCOUNTS to 60%
All popular sets and children's sets. Some new, some used. Many good sets under \$100.
Call (201) 676-0052 or (201) 722-3022
for information and easy directions to ENCYCLOPEDIA EXCHANGE, 272 Central Ave. Orange, N. J.

CARLYN Stables — open all year Horses boarded. Bought sold private group riding lessons ponies for birthday celebrations expert instructors we specialize in day camps snugg clean stalls for boarded horses. 555 Jericho Tpke Jericho 516 WE 1-9603

CALIFORNIA — \$99.00 MIAMI FLA. — \$60.60
EXPRESS
CANADIAN World's Fair
Reservation
FERGUSON'S

BUS CHARTER SERVICE
107-02 N. Y. Blvd.
Jamaica, N. Y. 11433
297-4680

ARE YOU MOVING?
For Reliable Cautious Service Call
ATHENS MOVER INC
510 East 149th Street Bronx
24 Hour Service
Call 292-2558
— Free Estimates —

West Indies Freight Service, Inc.
345 East 99th St., N.Y., N.Y. 10029
TR 6-4313 TR 6-3962
Open Sat. for your convenience

Ship Early for Christmas
Join the shipping festival now in progress. Call us now — FREE ESTIMATES. Pick-up and delivery, expert crating, boxes and barrels furnished for packing and shipping

LA PERVILLE, featuring catering with a new concept in elegance, cordially invites you to visit our new home. Choice current and future dates available for 100 to 700 guests.
LA PERVILLE caterers at 1815 65th Street, Brooklyn. When you call ask for Mr. Frank Pernice, former general director of Deauville caterers and cabana club. Organizations note: our facilities are available for New Year's Eve.
R.S.V.P. 236-4600

Teisiniai patarimai

(atkelta iš 6 psl.)
laukti, o mes vis sutikome palaukti. Po pusmečio staigiai susirgusi mirė jo motina. Po šermenų ir laidotuvių, tas mūsų giminaitis priėjo prie mūsų ir mums visai neprašant pasakė, kad dabar jis mums atduosias iki cento. Praėjus keliems mėnesiams, jis užėjo pas mus ir mums papasakojo tokią istoriją: jo mama buvo sudariusi testamentą. Visą savo turta jį paliko "trustees'tams". Nors visas turtas užrašytas jam, sūnus gauti to turto negalės, kol jam sukaks 35 metai. Rodos, jis sukaks procentus, bet šiaip turto negalės paliesti dar kokius 7 m. Mes vis prašome gražinti skolą ir jis vis prašo palaukti. Susipykome ir nuėjome pas advokatą. Sakome jam "uždėk areštą ant palikimo", tad mums tuoj bus sumokėta skola. Advokatas mums aiškina, kad jokio arešto ant palikimo negalima uždėti. Mums atrodo, kad jis kalba niekus ir mes nesuprantame kodėl taip yra. Mums daug kartų teko biznyje uždėti areštą ant skolininko turto, tai kodėl čia negalima?
Kreditoriai, Massachusetts
Atsakymas
Matomai Tamstų giminaitis sudarė taip vadinamą "spend-thrift trust". Tokiu atveju, tur-

ta laiko patikėtiniai (trustees) tokiomis sąlygomis, kaip testamente numatyta. Tas asmuo, kuriam turtas faktiškai priklauso (beneficiary), negali to turto užstatyti, perleisti ar kam atiduoti. Taip pat jo kreditoriai negali turui uždėti areštą. Teisiniai tai vadinasi "inalienable and unattachable". Suprantu, kad kreditoriui yra labai piktas, kad jis negali uždėti arešto ant skolininko turto. Tačiau, iš kitos pusės yra suprantama, kad testatorius gali palikti savo turta kam nori ir nustatyti tokias taisykles, kurios jam atrodo reikalingos. Kai kuriose valstijose tai nėra pripažįstama "trust" rūšis, tačiau pas mus tai nėra retas dalykas ir aukščiausias teismas pripažino, kad tokia "trust" rūšis pas mus galioja.
Man atrodo, kad advokatas teisingai painformavo. Kadangi turite vekselį, kurį pasirašė giminaitis ir jo žmona, Tamsta žinoma gali uždėti areštą ant jų namų. Dažnai tai bent paskaitina skolininką dėti pastangas skolai apmokėti. Jei skola bankui (pirmas mortgage) yra aukšta, o namų vertė nedaug didesnė, negu ta skola bankui, giminaičių dalis tuose namuose (equity) nėra didelė ir neapsimokėtų dėti pastangų tiems namams parduoti. Esu tikra, kad advokatas uždės areštą ant giminaičio gaunamų iš palikimo

procentų, nes kaip tik tie procentai jam "priklausys" (due), jie gali būti "areštuojami" (attached). Iš viso patarčiau nuodugnai pasikalbėti su giminaičiu. Juk jam labai gražiai pasitarnavote. Už septynių metų jis bus turtingas žmogus ir jam neapsimoka susigadinti savo kreditingumo (credit rating) ir gero vardo.
SKRAIDANČIOS LĖKSTĖS IR NEJUODĄ PADEKLAI
Paskutiniu laiku buvo daug rašyta ir kalbėta apie "skraidančių lėkščių" kilmės ir sudėties suradimą. Kai kurie pranešimai tvirtina, kad Amerikos mokslininkai pastebėjo, jog tie skraidą objektai matomi daugiausia pajūriuose ir virš aukšto voltažo elektros vielių. Išvada — tos vadinamos "lėkštės" yra "plasmos kamuoliai", kitaip sakant, ionizuotų dujų kamuoliai.
500,000 voltų linijoje įtampa buvo padidinta 20 nuosimčių. Tai sukėlė apvalias žiežirbas, kurios žmogaus akiai atrodė kaip šviečią kamuoliai. Vėjas tai išblaškė po visą žemės rutulį.
Kai mokslininkai tęsia savo tyrimus kaip nustatyti kitus faktus apie "skraidančias lėkštes", žemės gyventojai naudoja neskraujančias lėkštes, padėklus ir kt. padėti maistui. Žinovam patraukliausias didelis padėklas su importuotu lenkišku kumpiu, kuris paruoštas valgymui šiltas ar šaltas. Tikri smaguriautojai greitai "skrenda" prie tokių padėklų. Jie žino, kad šis tradicinis lenkiškas gardumynas jau buvo "garsus "senajam krašte" per daug šimtmečių. Tas pasiekta pagerinant kiaulių veislę ir lenkišką kulinarinę meną. Jūs galite gauti šį gardų produktą žymesnė maisto krautuovėse, bet nepamirškite prašyti tikro, importuoto lenkiško kumpio, supakuoto pagal šias pasulyje garsias rūšis: **Krakus, Atalanta ir Tala.** (Skelb.)

Negyvenkite nematydami, kas darosi lietuviškame pasaulyje!

Užsakykite žurnalą

LIETUVIŲ DIENOS

4364 Sunset Boulevard
Hollywood, Calif. 90029
Telefonas: 664-2910

PRENUMERATOS KAINA:
metams — \$6.00
Atskiro nr. kaina 65¢

ILIUSTRUOTOS LIETUVIŲ KULTŪROS IR VISOUMENĖS GYVENIMO ŽURNALAS
supažindina skaitytoją su visų lietuvių organizacijų veikla, visų Lietuvos laisvinimo veiksmų darbais ir žygiams, lietuvių kultūrininkais, veikėjais, senosios ir naujosios imigracijos žymiais asmenimis ir kt.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

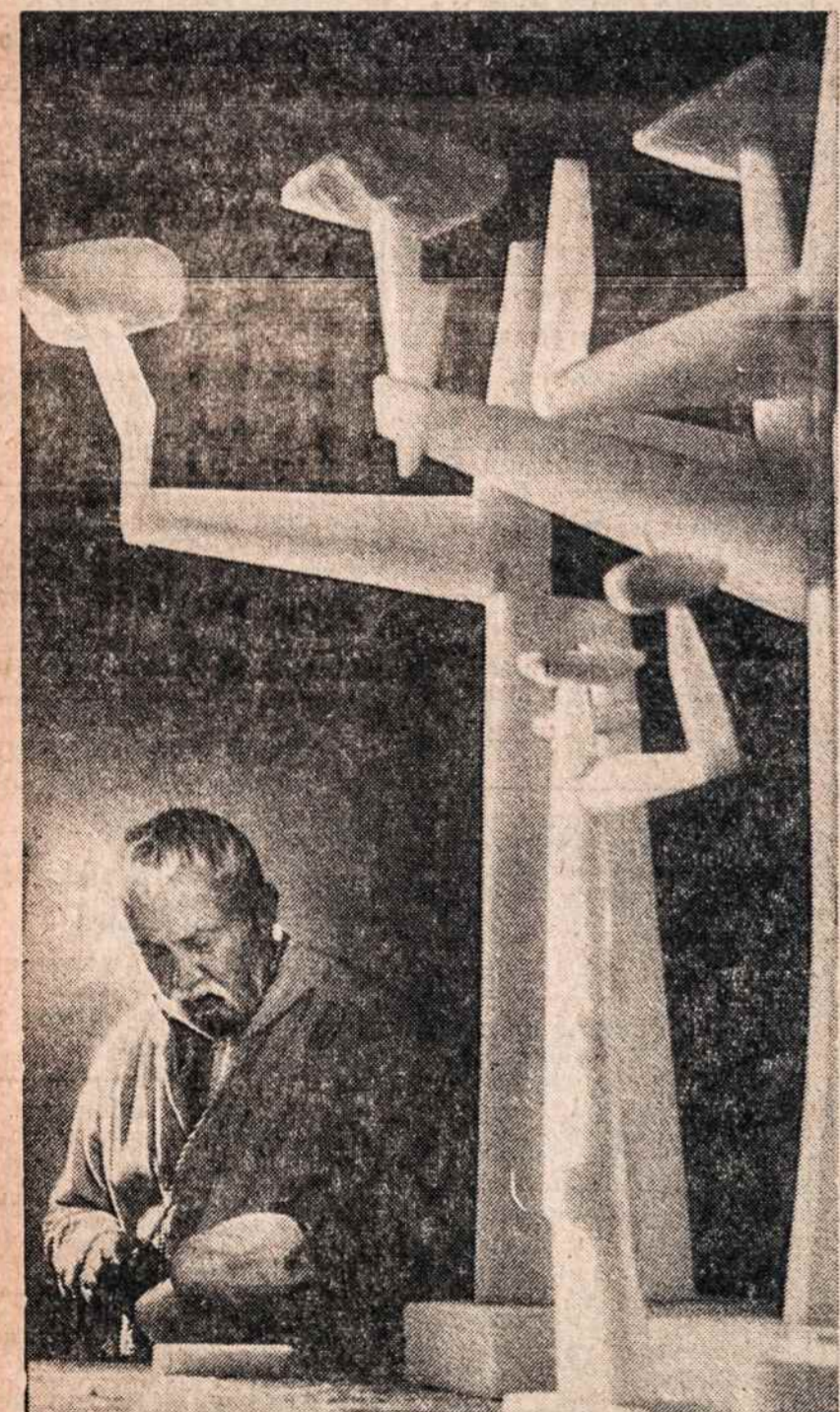
Vienuošlynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 22923

Liet. Kat. Religiniam Kongresui rengti komiteto baigiamasis posėdis įvyks lapkričio 17, ketvirtadienį, 8 val. vak. V. J. Atsimainymo lietuvių parapijos klebonijoje, 64-14 56 Rd. Maspeth, N.Y. Dienotvarkėje pramatoma valdybos narių pranešimai, galutinė finansinė apyskaita ir kiti užbaigiamieji reikalai.

New Yorko Lietuvių vyrų choro dainos ir muzikos vakare išgirsime eilę naujų dainų. Tarp jų išgirsime tik neseniai Lietuvoje mirusio muz. A. Budriūno harmonizuotą dainą "Tu sakalėli". Vakaras įvyks gruodžio 11 Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhavene.

L.K. Moterų s-gos 29 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 20, sekmadienį, 1 val. Apiešimo parapijos salėje, Brooklyne. Valdyba kviečia susirinkime dalyvauti narės ir prijaunčiančias.

Dail. V. K. Jonyno š.m. kalėdinį atviruką, kaip ir kiekvienais metais, išleido Book of the Month New York. Šis atvirukas yra pakartojimas prieš eilę metų išleisto atviruko, kurs buvo "Best seller". Tam klubui dail. V.K. Jonynas yra sukūręs 14 atvirukų. Jei kas norėtų nusipirkti, iki lapkričio 14 gaus 20 nuošimčių nuolaidos. Book of the Month, 345 Hudson St., New York, N.Y. 10014.

Dail. V. K. Jonynas daro žvakides pranciškonų vienuolyno koplyčiai Kennebunkporte, Maine (plačiau žiūr. 5 psl.) Nuotr. V. Maželis

Dailės darbų laimėjimo vakaras įvyks lapkričio 26 Lietuvių Atletų Klubu salėje. Pradžia 8 v.v. Programoje dailininkų C. Janušo, Vyt. K. Jonyno, Vyt. Igno, Vyt. Kasiulio ir J. Rūtenio dailės darbų laimėjimai ir šokiai su modernia muzika.

Studentų Ateitininkų Sąjungos New Yorko draugovė perreitam susirinkime, kuris įvyko Vainių namuose Woodhavene, N.Y. išrinko naują valdybą 1966-67 mokslo metams. Valdybą sudaro: pirm. Gediminas Naujokaitis, v-pirm. Vytautas Radzivas, sekr. Salvinija Gedvilaitė, reikalų vedėjas Petras Vainius. Revizijos komisiją sudaro: Marytė Ažuolaitė, Antanas Vasiliauskas ir Algimantas Strazdas. Susirašinėjimas su SAS NY valdyba vyksta sekretorės adresu: 225 E. 76 St. Apt. 5 C, New York, N. Y. 10021.

Ateitininkų sendraugių viešas susirinkimas šaukiamas lapkričio 18, penktadienį, 8 val. vak. punktualiai Apiešimo parapijos salėje, 259 N. 5th St., Brooklyn, N.Y. Programoje A. Masionio paskaita "Vaikų auklėjimo sunkumai ir pasisėkimai" ir A. Vainiaus paskaita "Tėvų atsakingumas vaikų auklėjime". Po paskaitų diskusijos ir pasitarimai organizaciniais skyriais reikalais.

Rūtos ansamblio 25 m. jubiliejinė sukaktis minima lapkričio 19, šeštadienį, 7 val. vak. Švč. Trejybės parapijos salėje: Adams St. ir New York Ave. kampas, Newark, N.J. Programoje — paroda, akademija ir banketas. Šokiams gros Gene Mitchko orkestras.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖS NEW YORKE

Pagal tradiciją Kristaus Karaliaus šventės minėjimą rengia New Yorko ir New Jersey Kat. Federacijos apskrities valdyba. Minėjimas rengiamas Apiešimo parapijos salėje.

Siemiet mišiose dalyvavo studentų ateitininkų kat. moterų 29 kuopos ir Pasaulio Liet. Katalikų Organizacijų sąjungos kolonijose jaunimas turi mažesnę ar didesnę susibūrimo vietą, todėl "Didysis New Yorkas" toks "neturtingas"? Po visos savaitės įtempto darbo mokyklose, kolegijose ir darbovietėse norima nors penktadienio vakarais pabendrauti vien tik lietuvių jaunimo tarpe.

New Yorko Liet. vyčių 41 kuopa išsprendė šį klausimą tokiu būdu: kiekvieną penktadienį, pradedant lapkričio 18 d., 8 val. vak., Apiešimo parapijos apatinėje salėje, N. 5th St. ir Havemeyer Ave. kampas, rengiami pasiūkimai. Į tuos parengimus kviečiamas visas New Yorko ir New Jersey jaunimas. Nei atskirų kvietimų, nei skelbimų tuoj reikalu nebus. Kiekvieną penktadienį visi renkams į Apiešimo salę, kur draugiškai praleisime vakarą. Šiam penktadieniui pasikvieskime kiekvienas savo draugus ir drauges.

Apiešimo parapijos klebonas kun. N. Pakalnis mielai leidžia naudotis sale. Už tai vyčių 41 kuopa nuoširdžiai dėkoja.

Išnuomojamas 5-6 kambarių butas dviejų šeimų namo antrame aukšte. Netoli Highland pk., geras susisiekimas, arti mokyklų ir krautuvų. 114 Ridgewood Ave., Brooklyn, N.Y. Tel. 647-3303.

Moteris ieško dviejų ir pusės kambarių buto. Skambinti 647-5016 kasdien nuo 4 iki 6 val. popiet.

Pasaulinės parodos komitetas perdavė lietuvišką kryžių globoti Lietuvių Bendruomenės N.Y. apygardai. Kartu perdavė ir visas bylas. Nuotraukoje iš k. į d. Jonas Šlepetyš, Aleksandras Vakselis, Vincas Padvarietis, Ignas Gasiliūnas, Kęstutis Miklas. Nuotr. R. Kisieliūnas

MIELI NEW YORKO LIETUVIAI

Jau 26 metai prabėgo, kai Lietuva neteko laisvės. Daug jos vaikų buvo ištremta į Sibirą, kiti išblaškyti į nesvetingus pasaulio kraštus. JAV lietuviai buvo ir tebėra vargan patekusių ir persekiojamų tautiečių vienintelė viltis. Jų šauksmai ateina į Balfą iš mirtį nešančio Sibiro, iš pavergtos Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, P. Amerikos ir kitų kraštų. Balfas visomis pajėgomis stengiasi tą kenčiančių tautiečių šauksmą išgirsti ir jiems padėti. Balfas gali tai padaryti tik Jūsų aukotais pinigais. Aukų rinkimo vaju New Yorko ir apylin-

KUR EISIME PENKTADIENIO VAKARAIŠ?

New Yorko lietuviškas jaunimas iki šiol vis klausė, kodėl visose didesnėse lietuviškose kolonijose jaunimas turi mažesnę ar didesnę susibūrimo vietą, todėl "Didysis New Yorkas" toks "neturtingas"? Po visos savaitės įtempto darbo mokyklose, kolegijose ir darbovietėse norima nors penktadienio vakarais pabendrauti vien tik lietuvių jaunimo tarpe.

New Yorko Liet. vyčių 41 kuopa išsprendė šį klausimą tokiu būdu: kiekvieną penktadienį, pradedant lapkričio 18 d., 8 val. vak., Apiešimo parapijos apatinėje salėje, N. 5th St. ir Havemeyer Ave. kampas, rengiami pasiūkimai. Į tuos parengimus kviečiamas visas New Yorko ir New Jersey jaunimas. Nei atskirų kvietimų, nei skelbimų tuoj reikalu nebus. Kiekvieną penktadienį visi renkams į Apiešimo salę, kur draugiškai praleisime vakarą. Šiam penktadieniui pasikvieskime kiekvienas savo draugus ir drauges.

Apiešimo parapijos klebonas kun. N. Pakalnis mielai leidžia naudotis sale. Už tai vyčių 41 kuopa nuoširdžiai dėkoja.

Moteris ieško dviejų ir pusės kambarių buto. Skambinti 647-5016 kasdien nuo 4 iki 6 val. popiet.

kėse šiemet pradėdamas lapkričio 10 ir baigiamas gruodžio 10. Tenelieka Didžiamame New Yorko ne vieno lietuvi, kuris neatsiūtų savo aukos Balfui. Didelės ar mažos aukos vistiek padeda mūsų tautiečiam kovoti su vargo slibinu. Aukos siųskite 105 Grand Str., Brooklyn, N.Y. 11211. Jas galite nusirašyti nuo mokesčių. Už visas aukas iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Balfo Šimtojo Skyriaus Valdyba

Leidinėliai vaikam: Meškiukas Rudnosiuksas, nauja laida, 3 dol. Senolės pasakas, 3.50 dol. Kregždutė I dalis, 2.50 dol., II dalis 3 dol., III dalis 3.25 dol. Žaižaras, 1.50 dol. Gulbė 1.25 dol. Snaigui karalaitė, 1 dol. Lietuvos laukai, 3 dol. Jaunieji daigeliai, 1.30 dol. Gintaro takais, 1.50 dol. Su trispalve 0.75 dol. Algis ir Alytė, 0.50 dol. Su lietuviškais viršeliais sąsiuviniai po 25 c. Visi šie leidinėliai gaunami Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Parengimai New Yorko

Lapkričio 19 — Kariuomenės šventės minėjimas Maspetho parapijos salėje. Rengia Lietuvių Vėteranų S-gos Ramovės New Yorko skyrius. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 19 — "Rūtos" Ansamblio 25 metų jubiliejinis koncertas, akademija ir banketas švč. Trejybės parapijos salėje, Adams St., Newark, N.J. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 26 — Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas rengia pianistės I. Rajauskaitės - Susienės rečitalį Carnegie Recital Hall, 157 W. 57th Street, Manhattan. Programoje dalyvauja ir solistas E. Povilavičius. Pradžia 8 v.v.

Gruodžio 3-4 — Elenos Kepalaitės meno paroda Maspetho parapijos salėje. Globoja Liet. Katalikų Moterų Kultūros Draugija.

Gruodžio 3 — Buv. Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus 100 metų gimimo minėjimas Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene. Pradžia 7 val. vak. Rengia varpininkų, liaudininkų ir kitų sudarytas komitetas.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir Kultūros vadovui Kęstučiui Miklui, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. 11803; tel. 516 WE 5-0896.

BOSTONO ŽINIOS

Mass. Gubernatorius John A. Volpe perrinktas vėl naujam terminui, kuris bus ne 2, bet 4 metai. Jis padėjo visiems bendradarbiams, kurie prisidėjo prie jo išrinkimo.

Massachusetts vykdomoji valdžia: gubernatorius John A. Volpe, vicegubernatorius Sargent, prokuroras Richardson ir senatorius Brooke yra respublikonai, šeimelio daugumą sudaro demokratai.

Baltų draugijos banketas buvo lapkričio 5. Meninę programą atliko visos trys tautos, iš lietuvių dainavo Daiva Mongirdaitė, akomponavo Darius Lapinskas. Publikos galėjo būti ir daugiau.

Baltijos ir Žalgirio tautų skautų tėvų susirinkimas įvyks lapkričio 17 d. 7:30 v.v. skautų būkle, liet. piliečių draugijos 4-tame aukšte.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas bus lapkričio 20. Pamaldos bažnyčioje bus 10 v., minėjimas bus 3 v. popiet liet. piliečių d-jos salėje. Kalbės konsulas A. Simutis. Meninę programą išpildys Vilius Bražėnas iš Watertown, Conn. ir Juliaus Gaidelio vedamas vyrų sekstetas. Po programos šokiai.

Stud. neolitu naują valdybą sudaro pirm. Algis Martišauskas, vicepirm. Algis Antanavičius, sekr. Birutė Renteilytė, išd. Vida Tylaitė, arbiter eleg. Paulius Martinkus ir tėvūnas Algis Svilas.

Kalėdų diena, gruodžio 25, 7 v.v. liet. piliečių klube So. Bostone jaunimo metų komitetas rengia kalėdinius šokius ir meno vakarą. Programoje sol. D. Mongirdaitė, sol. B. Povilavičius, Bostono vyrų sekstetas.

Kalėdinį koncertą šv. Petro parapijos bažnyčioje numatoma surengti sausio 8. Programą atliks Polymnia choras, kuriam vadovauja komp. Jeronimas Kačinskas.

.....Moterystės sakramentą spalio 29 priėmė inž. Algirdas Zikas iš So. Bostono ir Dalia Palubeckaitė iš Worcesterio.

Mirusieji
Bronius Kontrim (spalio 11), 77 m. amžiaus, gyvenęs 120 Marine Rd., So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną, dvi dukteris ir sūnų. Palaidotas lietuvių kapinėse, Haverhill, Mass.

Andrius Zarkauskas (spalio 13) 88 m. amžiaus, gyvenęs 524 E. 6 St., So. Boston. Nuliūdime paliko sūnų. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Darbininko spaudos kioske galima įsigyti ne tik naujų knygų ir lietuviškos muzikos plokštelių, bet taip pat ir kalėdinių atvirukų. Paštu siunčiant vieną dėžutę, kainuoja 1 dol. Darbininko administracija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Bostono lietuvių dėmesiai J & S Construction Co.

100 Boylston Street
Boston, Mass. 02116

Statybose atliekami įvairūs vidiniai ir išoriniai darbai. Mūsų kainos negali būti nuokurios. Dėl veltui atliekamo apskaičiavimo skambinti telef.: 338-7700.

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — A Plegatė 7-7082

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszwa

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas

LAIDOJIMO DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P-way Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteiliam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnis, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS

- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Iškilmingas

Lietuvos kariuomenės atkūrimo MINĖJIMAS

rengiamas NEW YORKO RAMOVĖNŲ, įvyks

šeštadienį, lapkričio 19 d., 7 val. v.

Viešpaties Atsimainymo parapijos salėje

MASPETHE

Žodį tars Dr. Tėvas Viktoras Gidžiūnas, OFM

Meninėje minėjimo dalyje dalyvauja:

pianistė Aldona Kepalaitė ir solistė Aušra Vedeckaitė

Programą praves Bronius Balčiūnas

Po programos vyks šokiai, veiks bufetas ir užkandinė. Įeinant aukojama \$2.50. Pelnas skiriamas Lietuvos Nepriklausomybės kovų invalidams šelpti, labdaros ir kultūros reikalams.

METMENŲ LITERATŪROS VAKARAS

Baltijos tautų vienybei ugdyti bei jų veiklai plėsti

Dalyvauja:

MARIUS KATILISKIS, GUNARS SKALINS ir LIŪNĖ SUTEMA

- Vertimus į lietuvių kalbą skaito Dalia Juknevičiūtė
- Dr. Vytauto Kavolio pratarmė
- Dail. Vidos Krištolaitytės darbų paroda

sekmadienį, lapkričio 20 dieną

Pradžia 4:30 val. p. p.

ATSIMAINYMO PARAPIJOS SALĖJE

64-14 56th ROAD, MASPEETH - QUEENS

Auka 3 dol., studentams 1.50 dol.

DISKUSIJŲ RATELIO POPIETĖ

Pirmoji dalis: Dr. V. Kavolio paskaita — Abejingas

žmogus, jo kūryba ir pasaulėžiūra.

Antroji dalis: Jaunimo simpoziumas apie žodžius ir tautą.

Dalyvauja: RAMŪNAS GIRNIUS

SKIRMANTE MAKAITYTE

ROMAS J. MISIŪNAS

ANTANAS SAULAITIS, S.J.

šeštadienį, lapkr. 19 dieną

CARNEGIE ENDOWMENT SALĖJE

345 EAST 46th STREET, MANHATTANE

Pradžia 3 val. p. p.

Santaros-Sviesos Federacija New Yorko Skyrius